

โครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

โครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์

หลักการเหตุผล

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๒ กำหนดให้ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องแสดงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

๒. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙ กำหนดให้การเสนอกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยต้องแสดงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ด้วย

๓. พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ กำหนดให้ แผนแม่บทที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทด้วย

๔. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙ กำหนดให้ผู้อำนวยการมีหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประกอบด้วย มาตรา ๑๔ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม อาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้ (๑) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง (๒) งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ (๓) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (๔) งบประมาณรายจ่ายบุคลากร (๕) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน (๖) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ (๗) งบประมาณรายจ่ายเพื่อขอใช้เงินคงคลัง (๘) งบประมาณรายจ่ายเพื่อขอใช้เงินทุนสำรองจ่าย

สำนักงบประมาณได้จัดทำ “โครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์” เพื่อใช้ในการแสดงความเชื่อมโยงผลผลิต/โครงการ ที่ขอรับจัดสรรงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งสามารถจำแนกงบประมาณรายจ่ายออกเป็น ๘ กลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว

แผนงาน

แผนงาน หมายถึง แผนงานตาม “โครงสร้างงบประมาณตามยุทธศาสตร์” ที่สำนักงบประมาณจัดทำขึ้น สำหรับใช้ในการจัดสรรทรัพยากรที่มุ่งให้การดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยรับงบประมาณบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่รัฐบาลต้องการให้เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติและประชาชน รวมทั้งใช้ “แผนงาน” ดังกล่าวเป็นรายการขออนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณของแผ่นดินต่อรัฐสภาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือกำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปี

โครงสร้างแผนงาน

เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการเหตุผลดังกล่าว สำนักงบประมาณได้กำหนดโครงสร้างแผนงานเพื่อให้เป็นผลรวมของผลผลิต/โครงการ ที่มีเป้าหมายเดียวกัน โดยจำแนกแผนงานออกเป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

๑. แผนงานพื้นฐาน หมายถึง แผนงานที่ดำเนินการตามภารกิจพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นปกติประจำตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยรับงบประมาณนั้น ๆ หากหยุดดำเนินการอาจก่อให้เกิดความเสียหาย ในการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ มีลักษณะงานและปริมาณงานที่ชัดเจนต่อเนื่อง เป็นการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการให้บริการที่ได้ดำเนินการมาเป็นประจำทุกปี โดยพิจารณาถึงขีดความสามารถในการใช้จ่ายและการก่อหนี้ผูกพันของหน่วยรับงบประมาณในปีงบประมาณที่ผ่านมา

แผนงานพื้นฐาน เป็นผลรวมของผลผลิต / โครงการ ของหน่วยรับงบประมาณ ที่เป็นค่าใช้จ่าย เพื่อสนับสนุนภารกิจพื้นฐาน โดยที่ไม่สามารถจำแนกได้ว่าใช้จ่ายเพื่อให้บริการเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อยๆ ใดได้โดยเฉพาะ กำหนดให้มีจำนวน ๖ แผนงาน เพื่อเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๒. แผนงานยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนงานที่ดำเนินการตามภารกิจยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายในเชิงนโยบาย หรืออาจเป็นภารกิจพื้นฐานที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาลที่ต้องการผลักดันหรือเห็นความสำคัญในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยควรจะจัดทำงบประมาณในลักษณะ Project based ที่แสดงค่าใช้จ่าย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และระยะเวลาสิ้นสุดที่ชัดเจน จำแนกเป็น

๒.๑ แผนงานยุทธศาสตร์ เป็นผลรวมของผลผลิต / โครงการ ของหน่วยรับงบประมาณ ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในระดับแผนย่อย

๒.๒ แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้าน... เป็นผลรวมของผลผลิต / โครงการ ของหน่วยรับงบประมาณ ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในเชิงนโยบาย แต่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในระดับแผนย่อยโดยตรง

๓. แผนงานบูรณาการ หมายถึง แผนงานที่จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่ ๒ หน่วยขึ้นไป ซึ่งไม่ได้อยู่ในกระทรวงเดียวกัน ร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการในแต่ละเป้าหมายของแผนงานบูรณาการให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัดและลดความซ้ำซ้อน การจัดทำงบประมาณของแผนงานบูรณาการควรจะทำในลักษณะ Project based

แผนงานบูรณาการ เป็นผลรวมของผลผลิต / โครงการ ของหน่วยรับงบประมาณ ที่เป็นค่าใช้จ่ายภารกิจบูรณาการ ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในระดับแผนย่อย

๔. แผนงานบุคลากรภาครัฐ หมายถึง แผนงานที่แสดงรายจ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ ที่กำหนดไว้ในงบบุคลากร งบดำเนินงาน รวมทั้งเงินอุดหนุนและงบรายจ่ายอื่น ซึ่งเบิกจ่ายในลักษณะงบดังกล่าว

แผนงานบุคลากรภาครัฐ คือ ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐในภาพรวมของหน่วยรับงบประมาณจำนวน ๖ แผนงาน โดยกำหนดให้เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติ

ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

หลักเกณฑ์การพิจารณางบประมาณแผนงานบุคลากรภาครัฐ

เป็นค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ (ไม่รวมลูกจ้างโครงการ ลูกจ้างกองทุน หรือลูกจ้างในลักษณะการจ้างเหมาบริการเพื่อช่วยปฏิบัติงาน) จัดสรรงบประมาณให้โดยมีอัตราค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน หรือจ่ายควบกับเงินเดือน มีจำนวนและอัตราค่าใช้จ่ายตามกฎหมาย ระเบียบ พิจารณาตามงบรายจ่าย ดังนี้

งบรายจ่าย/รายการ	หลักเกณฑ์
งบบุคลากร - เงินเดือน	เงินที่จ่ายให้กับบุคลากรภาครัฐเป็นรายเดือน และเงินเพิ่มอื่นที่จ่ายควบกับเงินเดือน หรือจัดสรรงบประมาณให้โดยมีอัตราค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน
- ค่าจ้างประจำ	เงินที่จ่ายเป็นค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างประจำ และเงินเพิ่มอื่นที่จ่ายควบกับค่าจ้างประจำ ตามกฎหมาย ระเบียบ เช่น เงินเพิ่ม เงินสวัสดิการต่าง ๆ
- ค่าจ้างชั่วคราว	เฉพาะลูกจ้างชั่วคราวต่างประเทศที่มีสัญญาจ้าง ลูกจ้างของส่วนราชการที่มีสำนักงานในต่างประเทศ ลูกจ้างชั่วคราวตามระเบียบของสถาบันอุดมศึกษาว่าด้วยลูกจ้างชั่วคราวที่มีความรู้ความสามารถพิเศษเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา และลูกจ้างชั่วคราวที่มีข้อตกลงพิเศษกับกระทรวงการคลัง และเงินอื่น ๆ ที่จ่ายควบๆ ตามกฎหมาย ระเบียบ (ถ้ามี)
- ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	เงินค่าตอบแทนพนักงานราชการ และเงินอื่น ๆ ที่จ่ายควบๆ ตามกฎหมาย ระเบียบ (ถ้ามี)
งบดำเนินงาน - ค่าตอบแทน	เฉพาะที่จำเป็นต้องจัดสรรให้ตามสิทธิและข้อกำหนดตามกฎหมาย และจ่ายให้ในลักษณะเงินเดือนหรือจ่ายควบกับเงินเดือน ค่ารักษาพยาบาล หรือเงินชดเชย เงินสวัสดิการอื่นซึ่งต้องจ่ายตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับหน่วยงานในต่างประเทศ ให้รวมค่ารักษาพยาบาล และค่าช่วยเหลือเล่าเรียนบุตรของข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ
- ค่าใช้สอย	เงินสมทบกองทุนประกันสังคม เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน และเงินอื่น ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้จ่ายควบกับเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ
งบเงินอุดหนุน	ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ ที่กำหนดไว้ในงบเงินอุดหนุน ซึ่งเบิกจ่ายในลักษณะค่าใช้จ่ายบุคลากร และค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
งบรายจ่ายอื่น	ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ ที่กำหนดไว้ในงบรายจ่ายอื่น ซึ่งเบิกจ่ายในลักษณะค่าใช้จ่ายบุคลากร และค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

๕. ค่าดำเนินการภาครัฐ คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินการภาครัฐ ประกอบด้วย

๕.๑ แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

๕.๒ แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ

๕.๓ แผนงานรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง

๕.๔ แผนงานรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
แผนย่อยของแผนแม่บทฯ
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณฯ
และแผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บทฯ
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณฯ และแผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง

1 ความมั่นคง

1.1	การรักษาความสงบภายในประเทศ	1	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ
		2	แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ
		3	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
1.2	การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	4	แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
		5	แผนงานยุทธศาสตร์จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์
		6	แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาอาชญากรรม
		7	แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
		8	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ
1.3	การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ	9	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ และความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ
1.4	การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ	**อยู่ในแผนแม่บทฯ ประเด็นการต่างประเทศ	
1.5	การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม	10	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม
2	การต่างประเทศ	11	แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
2.1	ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ	11.1	แนวทางย่อยการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ
2.2	ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ	11.2	แนวทางย่อยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ
2.3	การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ	11.3	แนวทางย่อยการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ
2.4	การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก	11.4	แนวทางย่อยการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
2.5	การต่างประเทศที่มีเอกภาพและบูรณาการ	11.5	แนวทางย่อยการต่างประเทศที่มีเอกภาพและบูรณาการ

ค่าใช้จ่ายสนับสนุนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ด้านความมั่นคง

ค่าใช้จ่ายยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านความมั่นคง	12	แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านความมั่นคง
ค่าใช้จ่ายพื้นฐานด้านความมั่นคง	13	แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง
ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐด้านความมั่นคง	14	แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านความมั่นคง)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

3 การเกษตร	15	แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า
3.1 เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	15.1	แนวทางย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
3.2 เกษตรปลอดภัย	15.2	แนวทางย่อยเกษตรปลอดภัย
3.3 เกษตรชีวภาพ	15.3	แนวทางย่อยเกษตรชีวภาพ
3.4 เกษตรแปรรูป	15.4	แนวทางย่อยเกษตรแปรรูป
3.5 เกษตรอัจฉริยะ	15.5	แนวทางย่อยเกษตรอัจฉริยะ
3.6 การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	15.6	แนวทางย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
4 อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	16	แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
4.1 อุตสาหกรรมชีวภาพ	16.1	แนวทางย่อยอุตสาหกรรมชีวภาพ
4.2 อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร	16.2	แนวทางย่อยอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
4.3 อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และ ปัญญาประดิษฐ์	16.3	แนวทางย่อยอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และ ปัญญาประดิษฐ์
4.4 อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบ คมนาคม	16.4	แนวทางย่อยอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบ คมนาคม
4.5 อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ	16.5	แนวทางย่อยอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ
4.6 การพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการ แห่งอนาคต	16.6	แนวทางย่อยการพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการ แห่งอนาคต
	17	แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม
5 การท่องเที่ยว	18	แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการ ท่องเที่ยว
	19	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว
5.1 การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	18.1/19.1	แนวทางย่อยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
5.2 การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ	18.2/19.2	แนวทางย่อยการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ
5.3 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และ แพทย์แผนไทย	18.3/19.3	แนวทางย่อยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์ แผนไทย
5.4 การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ	18.4/19.4	แนวทางย่อยการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ
5.5 การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค	18.5/19.5	แนวทางย่อยการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค
5.6 การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว	18.6/19.6	แนวทางย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว

6	พื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ	20	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ
6.1	การพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ	20.1	แนวทางย่อยการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ
6.2	การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิเนเวศอย่างยั่งยืน	20.2	แนวทางย่อยการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิเนเวศอย่างยั่งยืน
7	โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล		
7.1	โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	21	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์
7.2	โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน	22	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาความมั่นคงทางพลังงาน
7.3	โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล	23	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล
8	ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	24	แผนงานยุทธศาสตร์การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง แข่งขันได้
8.1	การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ	24.1	แนวทางย่อยการสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ
8.2	การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน	24.2	แนวทางย่อยการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน
8.3	การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด	24.3	แนวทางย่อยการสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด
8.4	การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	24.4	แนวทางย่อยการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
9	เขตเศรษฐกิจพิเศษ	25	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
9.2	การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ	25.1	แนวทางย่อยการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ
9.3	การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน	25.2	แนวทางย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน
9.1	การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	26	แผนงานยุทธศาสตร์เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
23	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	27	แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
23.1	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ	27.1	แนวทางย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ
23.2	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม	27.2	แนวทางย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม
23.3	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม	27.3	แนวทางย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม
23.4	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน	27.4	แนวทางย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน
23.5	ปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	27.5	แนวทางย่อยด้านปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
		28	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
ค่าใช้จ่ายสนับสนุนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ			
ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน			
	ค่าใช้จ่ายยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	29	แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
	ค่าใช้จ่ายพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	30	แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
	ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	31	แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม	32	แผนงานยุทธศาสตร์ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
10.1 การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็น	32.1	แนวทางย่อยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี
10.2 การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ	32.2	แนวทางย่อยการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ
10.3 การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม	32.3	แนวทางย่อยการใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม
11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	33	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
11.1 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์	33.1	แนวทางย่อยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์
11.2 การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย	33.2	แนวทางย่อยการพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย
11.3 การพัฒนาช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น	33.3	แนวทางย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น
11.4 การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน	33.4	แนวทางย่อยการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน
11.5 การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ	33.5	แนวทางย่อยการส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ
12 การพัฒนาการเรียนรู้	34	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้
12.1 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	34.1	แนวทางย่อยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
12.2 การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย	34.2	แนวทางย่อยการตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	35	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
13.1 การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ	35.1	แนวทางย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
13.2 การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี	35.2	แนวทางย่อยการใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
13.3 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี	35.3	แนวทางย่อยการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
13.4 การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ	35.4	แนวทางย่อยการกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
13.5 การพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	35.5	แนวทางย่อยการพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

14 ศักยภาพการกีฬา	36	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพการกีฬา
14.2 การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต และการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ	36.1	แนวทางย่อยการส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต และการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ
14.3 การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ	36.2	แนวทางย่อยการส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ
14.4 การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ	36.3	แนวทางย่อยการพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ

**ค่าใช้จ่ายสนับสนุนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร
มนุษย์**

ค่าใช้จ่ายยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	37	แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
ค่าใช้จ่ายพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	38	แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	39	แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

15 พลังทางสังคม

15.1 การเสริมสร้างทุนทางสังคม	40	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม
	41	แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
	42	แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
15.2 การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก	43	แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อรองรับสังคมสูงวัย

16 เศรษฐกิจฐานราก

	44	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
16.1 การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ	44.1	แนวทางย่อยยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ
16.2 การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก	44.2	แนวทางย่อยสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
	45	แผนงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

17 ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

17.1 การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ	46	แผนงานยุทธศาสตร์สร้างหลักประกันทางสังคม
	47	แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา
17.2 มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม	48	แผนงานยุทธศาสตร์มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม

ค่าใช้จ่ายสนับสนุนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ค่าใช้จ่ายยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	49	แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
ค่าใช้จ่ายพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	50	แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	51	แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

18 การเติบโตอย่างยั่งยืน

18.1 การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคม เศรษฐกิจสีเขียว	52	แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
18.2 การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคม เศรษฐกิจภาคทะเล	53	แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคม เศรษฐกิจภาคทะเล
18.3 การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ	54	แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาวะภูมิอากาศ
18.4 การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล	55	แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม
18.5 การยกระดับกระบวนการบังคับเพื่อกำหนดอนาคต ประเทศ	56	แผนงานยุทธศาสตร์ยกระดับกระบวนการบังคับเพื่อกำหนด อนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

19 การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

	57	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
	58	แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
19.1 การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ	57.1/58.1	แนวทางย่อยการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ
19.2 การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล	57.2/58.2	แนวทางย่อยการเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัดรู้คุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล
19.3 การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ	57.3/58.3	แนวทางย่อยการอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

ค่าใช้จ่ายสนับสนุนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อม

ค่าใช้จ่ายยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	59	แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ค่าใช้จ่ายพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	60	แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	61	แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม)

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	62	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ
20.1 การพัฒนาบริการประชาชน	62.1	แนวทางการพัฒนาบริการประชาชน
	63	แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล
20.2 การบริหารจัดการการเงินการคลัง	62.2	แนวทางการบริหารจัดการการเงินการคลัง
20.3 การปรับสมดุลภาครัฐ	62.3	แนวทางการปรับสมดุลภาครัฐ
20.4 การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ	62.4	แนวทางการพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ
20.5 การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ	62.5	แนวทางการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	64	แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
21.1 การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	64.1	แนวทางการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
21.2 การปราบปรามการทุจริต	64.2	แนวทางการปราบปรามการทุจริต
22 กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	65	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
22.1 การพัฒนากฎหมาย	65.1	แนวทางการพัฒนากฎหมาย
22.2 การพัฒนากระบวนการยุติธรรม	65.2	แนวทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรม

ค่าใช้จ่ายสนับสนุนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ค่าใช้จ่ายยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	66	แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
ค่าใช้จ่ายพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	67	แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	68	แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ)

ค่าใช้จ่ายรายการค่าดำเนินการภาครัฐ

69	แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น
70	แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ
71	แผนงานรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง
72	แผนงานรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

วัตถุประสงค์ของแผนงาน
/แนวทางย่อย

1 ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

1.1 ความมั่นคง

1	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	เพื่อให้คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ สถาบันศาสนา เป็นที่เคารพยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทย เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยปลูกฝังและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ น้อมนำองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริมาใช้เพื่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รมรงค์เสริมสร้างความรักและภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยและชาติไทย ผ่านทางกลไกต่าง ๆ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน
2	แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงของมนุษย์ มุ่งใช้เทคโนโลยีและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความรุนแรงในสังคม ปัญหาคารจจาร ปลูกจิตสำนึก เสริมสร้างความเป็นพลเมืองและความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ ส่งเสริมสถาบันครอบครัวสถาบันการศึกษาในการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติท่ามกลางสังคมพหุวัฒนธรรมเคารพในความหลากหลายระหว่างศาสนา ผู้ที่มีความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา
3	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	เพื่อให้การเมืองมีเสถียรภาพและธรรมาภิบาลสูงขึ้น โดยส่งเสริมการพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตย มุ่งเน้นการพัฒนาการเมืองให้มีความรู้ความสามารถ คุณธรรมและจริยธรรม ปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งเสริมสร้างพรรคการเมืองให้มีธรรมาภิบาล เพื่อมุ่งสู่การเป็น “รัฐธรรมาธิปไตย”
4	แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	เพื่อให้ภาคใต้มีความสงบร่มเย็น ประเทศชาติเกิดความมั่นคง ประชาชนในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกับภาคอื่น ๆ โดยการยกระดับการขับเคลื่อนการเฝ้าระวังความปลอดภัย การป้องกัน และแก้ไขปัญหา รวมทั้งพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้แบบบูรณาการอย่างเป็นระบบและมีเอกภาพ ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้ง จิตอาสาพระราชทาน 904 วปร. มาเป็นกรอบแนวทางดำเนินงาน ยึดมั่นในหลักสันติวิธี มุ่งเน้นการจัดปัญหาความขัดแย้งและความไม่เป็นธรรมให้ได้อย่างจริงจังและถาวร เสริมสร้างความเข้าใจและเข้าถึงประชาชนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาที่สาเหตุอย่างแท้จริง และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน ส่งเสริมอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างทั่วถึง เป็นธรรม รวมทั้งการขยายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในสถานศึกษาของรัฐ เสริมสร้างความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง
5	แผนงานยุทธศาสตร์จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์	เพื่อให้ปัญหาด้านความมั่นคงด้านการค้ามนุษย์ได้รับการแก้ไขปัญหาจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แรงงานเด็ก แรงงานบังคับและกลุ่มเสี่ยง ได้รับการคุ้มครองช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ โดยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์แบบบูรณาการ พัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์และแรงงานโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เพิ่มขีดความสามารถการบังคับใช้กฎหมาย ป้องกันและปราบปรามการทุจริต/คอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ส่งเสริมความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ พัฒนากลไกการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยงอย่างเป็นระบบ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้บูรณาการได้ในทุกมิติ

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 6 แผนงานบูรณาการป้องกัน ปรามปราม และ แก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้ปัญหาด้านยาเสพติดได้รับการแก้ไขปัญหาแบบครบวงจรจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและ พัฒนาประเทศ เด็ก เยาวชน ผู้ใช้แรงงาน และประชาชนกลุ่มเสี่ยง มีภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติดและไม่ ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยดำเนินการในเชิงรุกทั้งการออกมาตรการ แนวทาง และเฝ้าระวัง ตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ จัดให้มีกลไกวางแผนป้องกัน แก้ไขปัญหาและช่วยเหลือประชาชนอย่างเป็น ระบบ ปรามปราม จับกุมผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกราย สร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการควบคุมและสกัดกั้นยาเสพติด รวมทั้งบำบัด รักษา และฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด สร้างการยอมรับและให้โอกาสทางสังคมให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้ ตามปกติ รวมทั้งติดตามการช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษาอย่างเป็นระบบ
- 7 แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหา ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง 1. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนมีความพร้อมและสามารถที่จะแก้ไขปัญหาคือ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง โดยการรักษา ความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบก ทางทะเล ความมั่นคง ทางไซเบอร์ พื้นที่ชายแดน ผู้หลบหนีเข้าเมือง อาชญากรข้ามชาติ การก่อการร้าย การพัฒนาระบบและ แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติมีความทันสมัย มีประสิทธิภาพและปฏิบัติได้จริง เสริมสร้างความร่วมมือใน การป้องกัน รวมทั้งแก้ไขปัญหาเขตแดนทั้งทางบก และทางทะเลทุกรูปแบบกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งของกองทัพ พัฒนาสมุทธานุภาพของประเทศ ควบคู่ไปกับการสร้าง การมีส่วนร่วมในกระบวนการสมุทรภิบาลในการบริหารจัดการ ปกป้อง และดูแลรักษาผลประโยชน์ ของชาติ
2. ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมาย อาทิ ปัญหายาเสพติด การค้า มนุษย์ อาชญากรรม ความมั่นคงชายแดนและทางทะเล เน้นการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง มีการพัฒนา คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ และส่งเสริมการบูรณาการการดำเนินงานของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับตำบลและจังหวัดให้มีความสอดคล้องกัน ให้สามารถตอบสนองต่อ บริบทความมั่นคงระดับพื้นที่อย่างเหมาะสม
- 8 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการ เตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหาร จัดการภัยพิบัติ เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นในขีดความสามารถในการปฏิบัติงานภัยพิบัติฉุกเฉิน การกู้ภัยและช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย รวมทั้งลดความสูญเสีย และสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดย พัฒนาปรับปรุงนโยบาย การบริหารจัดการให้ครอบคลุมรองรับภัยทุกประเภท เตรียมความพร้อมในการ ช่วยเหลือการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ พร้อมทั้งฝึกบุคลากรให้ความช่วยเหลือด้าน มนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ พัฒนาระบบเตือนภัยให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยทั่วประเทศ พยากรณ์ เตือนภัยล่วงหน้าและสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมืออย่างบูรณาการจากทุก ภาคส่วนทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ ตลอดจนพัฒนา ปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการที่ เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลง
- 9 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการ ป้องกันประเทศ และความพร้อมเผชิญภัย คุกคามทุกมิติ เพื่อให้กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง มีความพร้อมสูงขึ้นที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง หน่วยงานด้านการข่าวและประชาสัมพันธ์จะเพิ่มประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยการ เสริมสร้างและพัฒนาระบบป้องกันประเทศให้มีความพร้อมมีศักยภาพ เสริมสร้างความร่วมมือและผนึก กำลังทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ส่งเสริมการพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และให้ ความสำคัญกับความมั่นคงทางอวกาศ พัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ และประชาสัมพันธ์ ข่าวกรองในประเทศให้ทันสมัย ทั้งด้านศักยภาพของบุคลากร ยุทธโศภกรณ์ เทคโนโลยี และระบบข้อมูล ขนาดใหญ่ ส่งเสริมการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการทหารกับต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 10 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการ บริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม
- เพื่อให้กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยส่งเสริมการบูรณาการกลไกการบริหารจัดการความมั่นคง การเสริมความพร้อม และยกระดับกลไกด้านความมั่นคงระหว่างหน่วยงาน โดยการพัฒนา ปรับปรุงกลไก กฎหมาย โครงสร้าง บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งวางแผนเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน และการพัฒนาการ บริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม ตลอดจนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ให้มีประสิทธิภาพ

1.2 การต่างประเทศ

- 11 แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- เพื่อให้การต่างประเทศของไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก สามารถรักษาผลประโยชน์ของชาติ มีบทบาทในการกำหนดทิศทาง และส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย เป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน มีเกียรติภูมิ มีอำนาจต่อรองและได้รับการยอมรับในสากล โดยการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนและการเสริมสร้างพลังบวกหรืออำนาจแบบนูนบวกของไทย ให้ความร่วมมือด้านความมั่นคงในกรอบอาเซียน และนานาชาติ สนับสนุนความสัมพันธ์ทางทหารกับมิตรประเทศและองค์การระหว่างประเทศ ดำเนินการเพื่อสันติภาพตามกรอบสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ ตลอดจนส่งเสริมการแก้ไขความขัดแย้งโดยใช้แนวทางสันติวิธี ส่งเสริมการขยายความร่วมมือและการเจรจา ระหว่างประเทศในด้านเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มโอกาสและลดอุปสรรคทางเศรษฐกิจ
- 11.1 แนวทางย่อยการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ
- ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบ เพิ่มบทบาทในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน โดยเสริมสร้างและรักษาคุณลักษณะแวดล้อมระหว่างประเทศ ความร่วมมือ และนโยบายการต่างประเทศอย่างสมดุล เชื่อมโยงกันทั้งในมิติด้านความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคม เน้นความเป็นปึกแผ่นและความเป็นแกนกลางของประชาคมอาเซียน มีบทบาทเชิงรุกที่สร้างสรรค์ในกรอบการทูตระดับภูมิภาค เสริมสร้างเสถียรภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค สนับสนุนบทบาทประเทศไทยในการเป็นผู้นำกลุ่ม CLMVT แก้ไขปัญหาเขตแดนและปัญหาข้อพิพาทระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน แก้ไขปัญหาผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ตลอดจนสนับสนุนการบูรณาการแนวทางสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทุกระดับ ในการเจรจาความร่วมมือกับมิตรประเทศ ส่งเสริมความร่วมมือในกรอบทวิภาคี และพหุภาคี ด้านความมั่นคงที่ครอบคลุมในมิติการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงของมนุษย์ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมทั้งส่งเสริมการขยายความร่วมมือกับต่างประเทศ ในการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในบริบทที่เหมาะสม
- 11.2 แนวทางย่อยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ
- ประเทศไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้า การลงทุน การบริการ และความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ ส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุน โดยผลักดันและเพิ่มกรอบความร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศ สนับสนุนการสร้างฐานเศรษฐกิจในบริบทโลกใหม่ โดยบูรณาการแนวทางปรับปรุงเพื่อเพิ่มการลงทุน เพื่อรองรับการจัดห่วงโซ่การผลิต การย้ายฐานการผลิต และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตลอดจนสนับสนุนความร่วมมือทางการพัฒนาที่จะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค และโลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและไม่ใช่ภาครัฐใช้ประโยชน์จากข้อตกลงและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการค้าและการลงทุน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกัน บนพื้นฐานความไว้วางใจและความไว้วางใจกับการสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศ รวมถึงส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนกับนานาประเทศในทุกระดับ

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 11.3 แนวทางย่อยการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ
- เพื่อให้ประเทศไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติ และมีบทบาทในเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากล โดยส่งเสริมและผลักดันการพัฒนากฎหมายและแนวปฏิบัติที่ยกระดับไทยสู่มาตรฐานระหว่างประเทศในทุกด้าน ขับเคลื่อนนโยบายความเป็นเจ้าของอธิปไตยทางข้อมูลจากเทคโนโลยีและแพลตฟอร์มที่ทำธุรกิจจากคนไทย โดยกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการรักษารหัสอธิปไตยทางข้อมูล ส่งเสริมการจัดทำข้อตกลงกับต่างประเทศให้รองรับการพัฒนาใหม่ ๆ ในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของชาติ มุ่งอนุรักษ์วัฒนธรรมระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์สากลที่สำคัญหรือส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้ทุกภาคส่วนปฏิบัติตามมาตรฐานสากลอย่างบูรณาการในประเด็นที่เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนของไทย อาทิ สิทธิมนุษยชน การต่อต้านการค้ามนุษย์ และดำเนินนโยบายและมาตรการเพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในการจัดอันดับสากลด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการสร้างความรู้และเสริมสร้างขีดความสามารถของทุกภาคส่วนให้สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบ พันธกรณี และมาตรฐานระหว่างประเทศ
- 11.4 แนวทางย่อยการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
- ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรองและได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น โดยส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างพันธมิตรรอบด้าน เป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องของต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทย มุ่งสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศและเสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทยอย่างเป็นระบบ
- 11.5 แนวทางย่อยการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ
- ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับต่างประเทศในทุกมิติมากขึ้น ส่งเสริมการบริหารจัดการและดำเนินงานด้านการต่างประเทศของส่วนราชการไทยอย่างมีประสิทธิภาพ บูรณาการ และมีธรรมาภิบาลเพื่อทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างมีเอกภาพ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนด้านการต่างประเทศในมิติต่าง ๆ พัฒนาบริการด้านการต่างประเทศให้มีความเป็นเลิศ คุ่มครองและรักษาผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการให้บริการแก่ประชาชนอย่างสะดวกและรวดเร็ว รวมถึงเสริมสร้างขีดความสามารถ และส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคประชาสังคมและภาคเอกชน สามารถร่วมขับเคลื่อนการต่างประเทศของไทยอย่างบูรณาการ พร้อมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือกับมิตรประเทศ และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการผลักดันวาระต่าง ๆ ของไทยในต่างประเทศ

1.3 การดำเนินการกิจกรรมยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

- 12 แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านความมั่นคง
- เพื่อสนับสนุนเป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง คือ ประชาชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย มีเอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อย มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติ ได้ทุกรูปแบบ ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลัก ธรรมาภิบาลเพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ

1.4 การดำเนินการกิจพื้นฐานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

13	แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	เพื่อให้การดำเนินการกิจด้านความมั่นคง มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า หน่วยงานภาครัฐสามารถปฏิบัติงานและให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ได้ตามมาตรฐาน รวมทั้งบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมการทำงานได้รับการดูแลที่ดี
14	แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านความมั่นคง)	เพื่อให้การบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในการดำเนินการกิจของรัฐ ตลอดจนพัฒนาระบบงานของหน่วยงานภาครัฐและพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล

2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

2.1 การเกษตร

15	แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า	เพื่อการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น และสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลายน้ำที่มีมูลค่าสูง โดยใช้เทคโนโลยีพัฒนาฐานทรัพยากรทางการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานความปลอดภัย สร้างความมั่นคงทางอาหารจากการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการอนุรักษ์ฐานทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตร ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรตามศักยภาพและความโดดเด่นเฉพาะ พัฒนาความเข้มแข็งการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร ส่งเสริมการจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่และส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อเป็นภาคการผลิตที่สร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้
15.1	แนวทางย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น สร้างความเข้มแข็งและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมถึงการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการใช้ประโยชน์จากความแตกต่างของเอกลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ การสนับสนุนการนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
15.2	แนวทางย่อยเกษตรปลอดภัย	สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพ ความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น โดยส่งเสริมการทำเกษตรแบบยั่งยืนที่ตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่อาศัยธรรมชาติเป็นพื้นฐาน สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการขยายผลรูปแบบเกษตรกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น สนับสนุนการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร สร้างมาตรฐานความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน รวมถึงการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ สนับสนุนการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยและการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ โดยควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีการเกษตร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อน สนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น ผู้ประกอบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีมาตรฐาน สร้างความรู้ ความเข้าใจและความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคเกี่ยวกับความปลอดภัย สุขภาวะและโภชนาการที่เหมาะสม รวมถึงส่งเสริมการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 15.3 แนวทางย่อยเกษตรชีวภาพ
 สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น โดยสนับสนุนการผลิต การแปรรูป การพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ การใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เชื้อจุลินทรีย์ สนับสนุนการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืนที่คำนึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรชีวภาพ รวมทั้งการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ ยกย่องเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรบนทรัพยากรชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์เวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์และผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ รวมทั้งสรรพคุณของสมุนไพรไทยให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสากล และพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ
- 15.4 แนวทางย่อยเกษตรแปรรูป
 สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาและทำธุรกิจการผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคตและการตลาดให้สินค้าเกษตรได้ขายในราคาที่เหมาะสม ส่งเสริมให้ผู้บริโภคเลือกใช้และบริโภคสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่ปลอดภัย มีคุณภาพสูง และได้มาตรฐาน โดยใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรในการแปรรูปให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัยและสามารถสร้างความแตกต่าง สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและนำไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว สนับสนุนการสร้างตราสินค้า เครื่องหมายการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
- 15.5 แนวทางย่อยเกษตรอัจฉริยะ
 สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมให้เกษตรกรประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมกระบวนการผลิตที่หลากหลาย และอัตลักษณ์ท้องถิ่น ในการวางแผนการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ พัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ทักษะในการบริหารจัดการฟาร์ม และการดำเนินธุรกิจการเกษตรในยุคดิจิทัล ส่งเสริมการบริหารจัดการแปลงเกษตรด้วยนวัตกรรมเกษตรแม่นยำ การบริหารจัดการ วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เพื่อเพิ่มผลผลิตและเพิ่มมูลค่าผลตอบแทนให้สูงขึ้น พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความสามารถในการแข่งขันสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรในการจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ รวมทั้งเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวางแผนการเกษตร ส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ และสนับสนุนเทคโนโลยีให้เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้
- 15.6 แนวทางย่อยการพัฒนากระบวนการเกษตร
 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย เสริมสร้างศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตร และสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการจัดการระบบนิเวศเกษตร จัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพของระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพดิน ปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง สร้างเสถียรภาพและความมั่นคงด้านรายได้ของเกษตรกร พัฒนาระบบคลังข้อมูลด้านการเกษตรและระบบติดตามเฝ้าระวังเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนบทบาทสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่มเกษตรกร การเข้าถึงแหล่งทุน ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตร พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตการตลาดสินค้าเกษตร รวมทั้งอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้า และพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร

2.2 อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

16	แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	เพื่อเพิ่มอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการ และเพิ่มผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ โดยส่งเสริมอุตสาหกรรมชีวภาพ พัฒนาผู้ประกอบการและแรงงานด้านเทคโนโลยีขั้นสูง พัฒนาอุตสาหกรรมบริการทางการแพทย์ครบวงจร ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและสร้างนวัตกรรมทางอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ ภาคเกษตร และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม ผลักดันการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมขนส่งไปสู่ระบบไฟฟ้าอัจฉริยะ สนับสนุนการนำทรัพย์สินทางปัญญามาใช้ประโยชน์ ส่งเสริมการกระจายพื้นที่เขตอุตสาหกรรมและบริการที่เชื่อมโยงกับฐานการผลิต ส่งเสริมการลงทุน พัฒนาอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศที่มีศักยภาพเชิงเศรษฐกิจ ตลอดจนพัฒนาต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมและยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง
16.1	แนวทางย่อยอุตสาหกรรมชีวภาพ	การใช้เศรษฐกิจหมุนเวียนและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสร้างมูลค่าและรายได้ และอุตสาหกรรมชีวภาพมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยสนับสนุนการสร้างเศรษฐกิจฐานชีวภาพแบบครบวงจร การต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมาย พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ มีการใช้นวัตกรรมและประโยชน์จากทรัพยากรฐานชีวภาพอย่างยั่งยืน เพิ่มการพัฒนาสินค้าและบริการที่สร้างมูลค่าเพิ่ม จัดทำและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรชีวภาพ จัดการเทคโนโลยี และทรัพย์สินทางปัญญาทางชีวภาพ ผลักดันให้มีการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศที่เป็นมาตรฐาน สร้างการรับรู้และกระตุ้นให้เกิดความต้องการบริโภคหรือใช้ผลิตภัณฑ์ฐานชีวภาพ ส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีด้านเศรษฐกิจชีวภาพ การสร้างความเข้มแข็งจากความหลากหลายทางชีวภาพของวิสาหกิจชุมชนและชุมชนท้องถิ่น
16.2	แนวทางย่อยอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร	อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ควบคู่กับอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในห่วงโซ่มูลค่า มุ่งเน้นการขยายช่องทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกิจกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการให้บริการทางการแพทย์ที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยพัฒนาและยกระดับมาตรฐานสถานบริการ ส่งเสริมสุขภาพ ผลิตภัณฑ์ บริการทางการแพทย์ รวมถึงการแพทย์แผนไทย จัดให้มีศูนย์ทดสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ และสนับสนุนการใช้และผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแพทย์ที่ทันสมัย ส่งเสริมการพัฒนาฐานการผลิตและการจัดตั้งโรงงานต้นแบบเภสัชชีวภัณฑ์ ยา สมุนไพร และวัคซีนที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากล พัฒนาระบบกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพ ระบบเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคด้านเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว และผลักดันให้ประเทศสู่การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์
16.3	แนวทางย่อยอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์	อุตสาหกรรมและบริการเทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ความสามารถในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจดิจิทัลของไทยดีขึ้น โดยยกระดับความสามารถของผู้ผลิต ผู้พัฒนา ผู้ออกแบบ รวมถึงการส่งเสริมการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ มุ่งเน้นการใช้ปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งครอบคลุมถึงระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ มุ่งเน้นการสร้างคลัสเตอร์ของอุตสาหกรรมและการมีกลไกการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมแบบครบวงจร พัฒนาผู้ประกอบการให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะในการผลิตสินค้าและบริการ พัฒนาต่อยอดฐานอุตสาหกรรมไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และดิจิทัล สนับสนุนการลงทุนที่มุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมต้นน้ำที่มีเทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นพื้นฐานของการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ และสนับสนุนการบูรณาการความร่วมมือเพื่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ เพื่อลดต้นทุนการผลิตอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการใช้เครื่องมือทางการเงินและการคลังที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละอุตสาหกรรม เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 16.4 แนวทางย่อยอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม การพัฒนาระบบคมนาคม พัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม ส่งเสริมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและมีการลงทุนเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญภายในประเทศ ส่งเสริมเทคโนโลยีและพัฒนาอุตสาหกรรมระบบกักเก็บพลังงาน พลังงานไฮโดรเจน และพลังงานทางเลือกอื่น ๆ สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและมูลค่าเพิ่ม พัฒนาเทคโนโลยี บุคลากรและโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ สนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้และยกระดับทักษะความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบการรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ การพัฒนาอุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยานรองรับการจัดตั้งนิคมศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานได้มาตรฐานสากล การพัฒนาอุตสาหกรรมระบบราง รวมทั้งการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ สถาบันการศึกษา และเอกชนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อลดต้นทุนการผลิต และสนับสนุนการร่วมทุนทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการไทยกับต่างประเทศ ส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในภาคส่วนต่าง ๆ ส่งเสริมให้ภาคประชาชนดัดแปลงยานยนต์เก่ามาเป็นยานยนต์ไฟฟ้า สนับสนุนการขยายตลาดยานยนต์ไฟฟ้า การส่งเสริมและรักษาสถานการณ์ส่งออกไปยังต่างประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าผ่านการดึงดูดนักลงทุน การร่วมทุน และการพัฒนาผู้ประกอบการ พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเดิมให้สามารถปรับเปลี่ยนไปสู่สายการผลิตของยานยนต์ไฟฟ้า
- 16.5 แนวทางย่อยอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยการพัฒนาอุตสาหกรรมความมั่นคงให้มีศักยภาพเชิงเศรษฐกิจที่ครอบคลุม ทั้งอุตสาหกรรมการจัดการภัยพิบัติ ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ อุตสาหกรรมด้านพลังงาน อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และอุตสาหกรรมที่เป็นเทคโนโลยีสองทาง สนับสนุนผู้ประกอบการผ่านการสร้างกลไกความร่วมมือภาครัฐและเอกชน ส่งเสริมการสร้างและพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศไทย ตลอดจนสนับสนุนให้ผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเข้ามาทำงานเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรม ส่งเสริมการเปิดช่องทางการตลาดใหม่ ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 16.6 แนวทางย่อยการพัฒนากระบวนการผลิต อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต เพิ่มผลิตภาพการผลิตภาคอุตสาหกรรมและบริการต่าง ๆ โดยพัฒนาศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่อุปทาน สนับสนุนการผลิตและพัฒนาบุคลากรผ่านการเชื่อมโยงภาคการศึกษาภาคอุตสาหกรรมและบริการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน พัฒนากำลังแรงงานในทุกระดับ นำเข้าบุคลากรที่มีทักษะในอุตสาหกรรมใหม่จากต่างประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในอนาคต ผลักดันให้เกิดการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการใช้เครื่องมือ กลไกตลาดเงินตลาดทุน กลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผลักดันให้เกิดการลงทุนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย และมาตรการที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล รวมทั้งสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนในการทำธุรกรรมต่าง ๆ ผ่านระบบดิจิทัล
- 17 แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริม พัฒนา และยกระดับศักยภาพของภาคอุตสาหกรรมและบริการ โดยเร่งรัดการพัฒนากระบวนการผลิตและบริการ ส่งเสริมการลงทุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาศักยภาพยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ส่งเสริมผู้ประกอบการใหม่ พัฒนาศักยภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละสาขาของอุตสาหกรรมและบริการ ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานอุตสาหกรรมและบริการ และมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า บริการ ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการยกระดับอุตสาหกรรม ปรับปรุง/แก้ไขกฎหมาย ระเบียบ มาตรการและแนวปฏิบัติที่เป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการไทย แสวงหาตลาดภายนอก เพื่อรองรับอุตสาหกรรมไทย ดึงดูดการลงทุนที่เชื่อมต่อกับห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมในประเทศ และสนับสนุนการยกระดับผลิตภาพของอุตสาหกรรมในภาพรวม

2.3 การท่องเที่ยว

18	แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	<p>เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น และรายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น โดยการพัฒนาระบบนิเวศด้านการท่องเที่ยว ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกมิติ พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว พัฒนาชุมชน ผู้ประกอบการ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนให้มีความพร้อมในการรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดประชุมนานาชาติ จัดงานในระดับนานาชาติ การจัดประชุม การจัดงานแสดงสินค้า และการจัดกิจกรรมนานาชาติ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยว</p>
19	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	<p>เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้นและความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น โดย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กระจายการท่องเที่ยวในมิติพื้นที่ และรายได้สู่ชุมชน ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมไทย และเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศอันจะส่งผลต่อการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ 2) พัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบ มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพ 3) รักษาจุดเด่นของประเทศด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม เอกลักษณ์ความเป็นไทย ตลอดจนให้คุณค่ากับสิ่งแวดล้อม 4) สร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว และบังคับใช้กฎหมายให้เกิดความปลอดภัย เพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวถูกเอารัดเอาเปรียบ
18.1/19.1	แนวทางย่อยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	<p>รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น โดยยกระดับการเสริมสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการท่องเที่ยวด้วยการใช้องค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบ ส่งเสริมให้มีการรวบรวมองค์ความรู้และข้อมูลความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ชีวภาพและวัฒนธรรม รวมถึงวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์และนำไปสร้างมูลค่าเพิ่ม สำหรับการท่องเที่ยวคุณภาพสูง ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาซอฟต์แวร์พณิชยอิเล็กทรอนิกส์ และสร้างดิจิทัลคอนเทนต์สร้างสรรค์ที่มีการนำศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต แหล่งท่องเที่ยวไทย ไปใช้ประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ บนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมการจดทะเบียน การคุ้มครอง การใช้ทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และการตลาดท่องเที่ยว เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการยกระดับศักยภาพของชุมชน และการเพิ่มความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว</p>

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 18.2/19.2 แนวทางย่อยการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้น ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดประชุมนานาชาติ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมืองท่องเที่ยวเชิงธุรกิจให้มีความพร้อมและอำนวยความสะดวกสำหรับการเดินทางเพื่อการประกอบธุรกิจ สนับสนุนการจัดงานในระดับนานาชาติ การจัดประชุม การจัดงาน แสดงสินค้า การจัดกิจกรรม และส่งเสริมการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ และการกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการ พัฒนาเมืองกีฬาต้นแบบ ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจเริ่มต้น และชุมชนท้องถิ่นในการนำเสนอสินค้าและบริการรองรับการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ รวมถึงสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาทักษะสำคัญให้กับผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 18.3/19.3 แนวทางย่อยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น โดยการยกระดับคุณภาพการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้ได้มาตรฐานระดับสากล ทั้งคุณภาพของสถานประกอบการ และคุณภาพของผู้ให้บริการที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่ บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพ รวมทั้งยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและความงามแบบครบวงจร พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์แผนไทยให้มีความมาตรฐานระดับสากลต่อยอดให้เกิดสินค้าใหม่และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาและสมุนไพรไทย ส่งเสริมการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์แผนไทย และปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนา โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูล แก๊ซ และปรับปรุงกฎระเบียบ เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือให้สิทธิประโยชน์แก่สถานประกอบการเพื่อให้เข้ารับมาตรฐานทางการแพทย์ ยกระดับคุณภาพการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ด้านแพทย์แผนไทยให้ได้มาตรฐานระดับสากล
- 18.4/19.4 แนวทางย่อยการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ รายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำเพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐาน ทั้งด้านความสะอาดและความปลอดภัย โดยเฉพาะท่าเทียบเรือโดยสารเรือสำราญและเรือยอร์ช พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวทางทะเล ชายฝั่ง ลุ่มน้ำสายสำคัญภายในภูมิภาคและระหว่างประเทศ และให้ความสำคัญกับการรักษาความสมบูรณ์ของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวสร้างสรรค์และยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย และสอดคล้องกับบริบทพื้นที่และชุมชน พัฒนาและปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวทางน้ำในทุกมิติ โดยเฉพาะการปรับปรุงและแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกในการเดินทางข้ามแดนของบุคคลและตัวเรือ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรที่มีความถนัดเฉพาะทาง
- 18.5/19.5 แนวทางย่อยการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน โดยการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน โครงข่ายคมนาคมทั้งทางถนน ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศ และระบบสาธารณูปโภค เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศในภูมิภาค และจากเมืองหลักสู่เมืองรอง รวมทั้งส่งเสริมและบูรณาการความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาคและอาเซียน อำนวยความสะดวกในการเดินทางระหว่างประเทศ พัฒนาและยกระดับพื้ผิมาแดนของการเดินทางในทุกรูปแบบ ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ ให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักและเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลก

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 18.6/19.6 แนวทางย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว
นักท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น โดยการเร่งรัดการพัฒนาระบบนิเวศและปัจจัยแวดล้อมให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพระดับโลกที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย สร้างความเป็นมืออาชีพและสมรรถนะของบุคลากรและผู้ประกอบการ รวมทั้ง ปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ยกย่องมาตรฐานความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกมิติ โดยเฉพาะด้านสุขภาพ อุบัติเหตุ และอาชญากรรม ส่งเสริมการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งทางถนน ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวของไทย ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาฐานข้อมูลกลางด้านการท่องเที่ยว

2.4 พื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ

- 20 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ
เพื่อให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เกิดศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภูมิภาคของประเทศ โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ระบบสื่อสารและพลังงานด้วยเทคโนโลยีระบบดิจิทัลที่ทันสมัย มีการกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เพื่อยกระดับความน่าอยู่ของเมือง โดยให้พื้นที่มีแผนผังภูมิโนศเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองนำอยู่ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี วัฒนธรรม ประเพณีและอัตลักษณ์ท้องถิ่น และสนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลด้านการพัฒนาเมือง
- 20.1 แนวทางย่อยการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ
เพื่อให้เมืองในพื้นที่เป้าหมายได้รับการพัฒนาเพื่อกระจายความเจริญและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ พัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นเมืองนำอยู่อัจฉริยะและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการจัดทำแผนพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของพื้นที่ พัฒนาระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ เพื่อให้เป็นระบบสัญจรหลักของประชาชนในเมือง รวมถึงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนจัดระบบและเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้เพียงพอต่อจำนวนประชากร และพัฒนาเมืองในจังหวัดเป้าหมายให้เป็นเมืองนำอยู่ที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคมและการบริการให้กับพื้นที่โดยรอบ ครอบคลุมการพัฒนาพื้นที่ชนบท เกษตรกรรม อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลการพัฒนาเมืองที่มีการบูรณาการกับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองตามความเหมาะสมของแต่ละเมือง มีแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนรองรับภัยพิบัติ ตลอดจนการพัฒนาเป็นเมืองอัจฉริยะที่มีการบริหารจัดการ โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากประชาชน พัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคม ส่งเสริมการทำงานในท้องถิ่น มีการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมแก่พื้นที่โดยรอบ รวมทั้งส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการรักษาพื้นที่สีเขียวเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ
- 20.2 แนวทางย่อยการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนศอย่างยั่งยืน
เพื่อให้เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม ได้มาตรฐานและมีความอย่างยั่งยืนทางภูมิโนศ ภูมิสังคม ภูมิวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่เมืองขึ้นเพื่อลดปัญหาการกระจายตัวของเมือง สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลด้านการพัฒนาเมืองและระบบข้อมูลขนาดใหญ่ที่ทุกหน่วยงานสามารถใช้งานร่วมกัน ตลอดจนพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเมืองผ่านกลไกคณะกรรมการพัฒนาเมืองระดับชาติและระดับท้องถิ่น เครือข่ายการพัฒนาเมืองในระดับต่าง ๆ สร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชน ยกย่องการจัดการสิ่งแวดล้อมของเมืองให้มีโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการมลพิษและความปลอดภัยที่มีมาตรฐาน ส่งเสริมการใช้ทุนทางวัฒนธรรม องค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ สนับสนุนการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมืองร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมือง

2.5 โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล

- 21 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์
- เพื่อให้ประเทศไทยมีระบบคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ โดยพัฒนา บำรุงรักษาและกำกับดูแลโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม ทั้งทางราง ทางน้ำ ทางถนน และทางอากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ไร้รอยต่อในระดับภูมิภาค อนุภูมิภาค และชายแดน ลดต้นทุนการขนส่งสินค้าและลดอุปสรรคการค้าการลงทุน สนับสนุนให้เกิดการขนส่งอย่างต่อเนื่องหลายรูปแบบ รวมถึงพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะให้มีความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และตรงต่อเวลา ครอบคลุมผู้ใช้งานทุกรูปแบบและช่วงวัย ส่งเสริมการผลิตบุคลากร การวิจัยและพัฒนา ระบบคมนาคมและโลจิสติกส์ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานในระดับสากล
- 22 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาความมั่นคงทางพลังงาน
- เพื่อให้ประเทศไทยมีความมั่นคงทางพลังงานและประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้น โดยการส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยแวดล้อมในการจัดหาพลังงานและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานทั้งระบบให้มีความมั่นคงในระดับที่เหมาะสม พัฒนาระบบสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อความมั่นคงทางยุทธศาสตร์ของประเทศ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อบริหารจัดการการใช้และการผลิตพลังงาน ส่งเสริมการผลิตและใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในทุกภาคส่วน รวมทั้งส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และจูงใจให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการกำกับดูแลตลาดพลังงานให้มีการแข่งขันที่เป็นธรรม ส่งเสริมการปรับโครงสร้างราคาพลังงานให้สะท้อนต้นทุน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมให้เกิดเทคโนโลยีและการพัฒนาธุรกิจพลังงานรูปแบบใหม่
- 23 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล
- เพื่อเพิ่มมูลค่าของธุรกิจดิจิทัลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลในส่วนของโครงข่ายสื่อสารหลักและบรอดแบนด์ความเร็วสูงที่มีคุณภาพ มั่นคง ปลอดภัย ให้เพียงพอครอบคลุมทั่วประเทศ เข้าถึงได้ทั้งในด้านพื้นที่และราคา ส่งเสริมการลงทุนและใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลร่วมกัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในส่วนของภาคพื้นดิน เคเบิลใต้น้ำ และระบบดาวเทียม สำหรับการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้มีเพียงพอ และมีระบบโครงข่ายสำรอง (redundancy) ให้สามารถสื่อสารระหว่างประเทศได้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ศูนย์ข้อมูลขนาดใหญ่ที่ได้มาตรฐานสากล สิ่งอำนวยความสะดวก และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการกำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติสำหรับผู้ให้บริการในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการ ตลอดจนจัดให้มีมาตรการเฝ้าระวังและรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ที่สอดคล้องตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมการให้ความรู้ เพิ่มทักษะและใช้ประโยชน์จากความรู้ทางเทคโนโลยีแก่ประชาชนและทุกสาขาอาชีพ

2.6 ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

24	แผนงานยุทธศาสตร์การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง แข่งขันได้	เพื่อให้ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ประกอบการชุมชนมีความรู้และทักษะของการเป็นผู้ประกอบการที่มีอัตลักษณ์ชัดเจน มีความสามารถในการแข่งขันและมีนวัตกรรมในการสร้างรูปแบบธุรกิจ นวัตกรรมของสินค้าและบริการ และนวัตกรรมในกระบวนการผลิตสินค้าและการให้บริการ ตลอดจนมีทักษะในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล และมีความสามารถในการเข้าถึงตลาดในประเทศและต่างประเทศ สนับสนุนการจัดหาแหล่งเงินทุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง เพื่อตอบสนองความต้องการที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม สามารถขยายการค้าและการลงทุนไปต่างประเทศ โดยครอบคลุมการพัฒนาผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้น วิสาหกิจชุมชน และเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนที่เน้นการวิจัย พัฒนา และสร้างนวัตกรรม การถ่ายทอดเทคโนโลยี และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรม สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรให้มีรายได้สูงขึ้น กลุ่มผู้ประกอบการทุกระดับสามารถปรับรูปแบบการประกอบการให้สอดคล้องความต้องการของตลาด มีการจ้างงานในภาคแรงงาน การผลิตและบริการ และประชาชนมีโอกาสในการสร้างรายได้ไปสู่ชุมชนอย่างทั่วถึง ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียวอย่างเหมาะสม ตามขนาด ศักยภาพ และประเภทของธุรกิจ
24.1	แนวทางการสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ในประเทศไทยเพิ่มขึ้น ความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลดีขึ้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถยกระดับและปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ โดยวางรากฐานการศึกษาให้กับเยาวชนรุ่นใหม่และพัฒนาผู้ประกอบการในทุกระดับให้มีทักษะในการประกอบธุรกิจ สนับสนุนการให้สิทธิประโยชน์เพื่อดึงดูดแรงงานและบุคลากรคุณภาพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาระบบและกลไกที่ทำให้เกิดความเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่า เสริมสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการผลิตและบริการ การจัดการและการตลาด
24.2	แนวทางการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน	สินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่เฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขัน มูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น โดยจัดหาและพัฒนาช่องทางเข้าถึงแหล่งเงินทุน ส่งเสริมสถาบันทางการเงินเฉพาะกิจให้มีมาตรการสินเชื่อและการค้าประกันสินเชื่อที่ชัดเจนสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะวิสาหกิจรายเล็ก และวิสาหกิจรายย่อย สนับสนุนสินเชื่อสีเขียว พัฒนาสภาพแวดล้อมและกฎหมายที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นนวัตกรรมรูปแบบใหม่ รวมทั้งสร้างแพลตฟอร์มการเข้าถึงบริการทางการเงินของประเทศ ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง การพัฒนาระบบประเมินมูลค่าทรัพย์สิน พัฒนาระบบการประเมินความน่าเชื่อถือทางเครดิต ระบบการรู้จักลูกค้าที่สะดวกมากขึ้น ส่งเสริมการใช้บริการทางการเงินและระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาประสิทธิภาพของระบบการเงินทั้งตลาดเงิน ตลาดทุน และการประกันภัย รวมทั้งส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างผู้ให้บริการทางการเงินด้านต่าง ๆ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกลางทางการเงิน

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 24.3 แนวทางย่อยการสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น ความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศดีขึ้น การขยายตัวการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด โดยสนับสนุนผู้ประกอบการให้ผลิตสินค้าและบริการที่มีอัตลักษณ์และตราสินค้าที่เด่นชัด มีคุณภาพ มุ่งเน้นการผลิตที่คำนึงถึงตลาดที่มีมูลค่าสูง พัฒนาตลาดในประเทศ สำหรับสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่และกลุ่มเฉพาะ ส่งเสริมผู้ประกอบการในการขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ การใช้ระบบเทคโนโลยี พัฒนาแพลตฟอร์มการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการส่งออกใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้า การพัฒนาศูนย์กระจายสินค้าที่มีมาตรฐานในทุกภูมิภาค สนับสนุนองค์ความรู้เกี่ยวกับตลาด ภาษา วัฒนธรรม เครือข่ายพันธมิตรการค้า การลงทุน และกฎระเบียบด้านการค้า การลงทุนของประเทศเป้าหมาย ตลอดจนพัฒนาแผนกลยุทธ์การเข้าถึงตลาดใหญ่ที่มีศักยภาพ
- 24.4 แนวทางย่อยการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ เพื่อพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ โดยปฏิรูประบบและกลไกการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสิทธิภาพและบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการสร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจ การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และสถาบันวิชาการในการพัฒนาระบบและศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการยุคใหม่แบบครบวงจร สนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีแหล่งแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ ทักษะและนวัตกรรมที่ทันสมัย สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงตลาด จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้มากขึ้น โดยนำสินค้าและบริการมาขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทย ยกเว้นค่าบริการโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพให้เป็นที่ยอมรับระหว่างประเทศ ปรับปรุงกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจและสร้างให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม รวมทั้งเตรียมมาตรการรองรับการกีดกันทางการค้า และมาตรการสนับสนุนเพื่อเพิ่มช่องทางการส่งออก

2.7 เขตเศรษฐกิจพิเศษ

- 25 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น และการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น โดยการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม โดยพัฒนาพื้นที่ให้มีระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม สังคม สิ่งแวดล้อม การศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพของด่านศุลกากร และปรับปรุงและจัดทำข้อเสนอกฎหมายและกฎระเบียบใหม่ ประชาสัมพันธ์ให้นักลงทุนและผู้ประกอบการไทยและนานาชาติมาลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย สนับสนุนการพัฒนาสาธารณสุขชายแดน ป้องกัน ฝ้าระวัง ควบคุมโรคติดต่อ พัฒนาฝีมือแรงงาน การจัดระบบแรงงานต่างด้าว ตลอดจนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนให้มีความพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และดิจิทัลมาใช้ อำนวยความสะดวกในการพัฒนาพื้นที่
- 25.1 แนวทางย่อยการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ และการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มขึ้น โดยการพัฒนาต่อยอดระเบียงเศรษฐกิจพิเศษทั้ง 4 ภาค พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค เพื่อสนับสนุนการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายกิจกรรมทางเศรษฐกิจเชื่อมโยงในพื้นที่ กับพื้นที่โดยรอบและกับพื้นที่เศรษฐกิจแห่งอื่นในประเทศและประเทศในภูมิภาค ส่งเสริมการพัฒนาแรงงานเพื่อรองรับกิจการเป้าหมายในพื้นที่และ พัฒนาแรงงานที่มีศักยภาพให้ยกระดับเป็นผู้ประกอบการในอนาคต สนับสนุนการสร้างเครือข่ายในด้านการวิจัย พัฒนา ตลอดจนส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม และการแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนสถาบันการศึกษา และชุมชน

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

25.2 แนวทางย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และมูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนพื้นที่ที่มีศักยภาพและเขตพัฒนาพิเศษตามเส้นทางสำคัญ และเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนและการค้าชายแดน สนับสนุนการค้าและบริการชายแดน ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน ผ่านการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีและมิใช่ภาษี พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการค้าเนินงานของศูนย์บริการเบ็ดเสร็จและพัฒนาต้นและการอำนวยความสะดวกในการผ่านแดน ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่ รวมถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมการสร้างงานและพัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวที่เชื่อมโยงกับการส่งเสริมสุขภาพ การประกันสุขภาพและการเข้าเมือง สนับสนุนมาตรการและระบบสื่อสารเพื่อดูแลความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่ชายแดน

26 แผนงานยุทธศาสตร์เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เพื่อให้เกิดการลงทุนและอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและมูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อให้มูลค่าการลงทุนรวมในประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบคมนาคมขนส่งและสาธารณูปโภคให้เชื่อมโยงเข้าสู่พื้นที่เศรษฐกิจเพื่อรองรับความต้องการลงทุน กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทันสมัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการดึงดูดการลงทุนและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง รวมทั้งการยกระดับการเกษตรด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยเพิ่มมูลค่าของผลผลิต การพัฒนาคุณภาพคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนต่อยอดโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นแหล่งสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการให้บริการวิเคราะห์ทดสอบ การพัฒนาบุคลากรที่ตรงตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนพัฒนาเมืองในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่ ทันสมัยในระดับนานาชาติ ควบคู่ไปกับการเพิ่มศักยภาพบริการสาธารณสุข และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและชุมชน

2.8 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

27 แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม

เพื่อให้ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น โดยมุ่งเน้นการวิจัยพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาท และสร้างเครือข่ายร่วมกับภาคการศึกษาทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ พัฒนามาตรฐาน คุณภาพ และการบริการวิเคราะห์ทดสอบที่เป็นที่ยอมรับตามข้อตกลงระหว่างประเทศ เน้นการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน สังคมไทย วัฒนธรรมโลกที่รวดเร็วขึ้นในยุคดิจิทัล การเข้าสู่สังคมสูงวัย การพัฒนาแรงงานทักษะสูงและเฉพาะทาง ตลอดจนการอนุรักษ์และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก ทางน้ำ และทางทะเล การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดการก๊าซเรือนกระจก และการวิจัยที่สร้างองค์ความรู้พื้นฐานเพื่อการประยุกต์ใช้ และการต่อยอดไปสู่นวัตกรรมทางเศรษฐกิจหรือนวัตกรรมทางสังคม รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม พัฒนากฎหมาย นโยบาย มาตรการ มาตรฐาน และสิทธิประโยชน์ที่ส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สร้างมาตรการทางการเงินและการคลังที่สร้างแรงจูงใจและปลดล็อกข้อจำกัด มาตรการดึงดูดบุคลากรวิจัยคุณภาพสูง

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 27.1 แนวทางย่อยการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้อุตสาหกรรมการผลิตและบริการสร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัยและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน วิสาหกิจในกลุ่มเป้าหมายด้านเศรษฐกิจที่มีนวัตกรรมเพิ่มขึ้น โดยสนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและแปรรูปแบบมุ่งเป้า เพื่อให้เกิดการนำงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมของตลาด ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมความมั่นคง อุตสาหกรรมดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ อุตสาหกรรมอาหาร ยาและเครื่องสำอาง การบริการทางการแพทย์ การท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน รวมถึงการลงทุนวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจของวิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมด้านเทคโนโลยีขั้นสูงที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนส่งเสริมและขยายผลงานวิจัยจากหน่วยงานวิจัย มหาวิทยาลัย สถาบันอาชีวศึกษา ภาคเอกชน และองค์กรเกษตรที่มีส่วนในการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม
- 27.2 แนวทางย่อยการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ด้านสังคม คุณภาพชีวิต ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และความเสมอภาคทางสังคมได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้น โดยเร่งรัดการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสังคม ประยุกต์ใช้นวัตกรรมในด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนา ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ พหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย วิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ให้มีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการและให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และโปร่งใส รวมทั้งส่งเสริมการใช้ข้อมูลและผลการวิจัยเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดนโยบายและพัฒนาระบบการให้บริการสาธารณะ
- 27.3 แนวทางย่อยการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม การประยุกต์ใช้ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมงานวิจัยเทคโนโลยีและพัฒนาแพลตฟอร์มสนับสนุนธุรกิจรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการสนับสนุนการวิจัยด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก ทางน้ำ และทางทะเล การจัดการสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษในรูปแบบต่างๆ การบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค รวมทั้งใช้ในภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และการรักษาระบบนิเวศ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิตและบริการ รวมถึงการเตรียมความพร้อมต่อการรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการจัดการพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการสร้างบุคลากร นักวิจัย และส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยด้านภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 27.4 แนวทางย่อยการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงทัดเทียมประเทศที่ก้าวหน้าในเอเชีย โดยประยุกต์ใช้นวัตกรรมในด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาความรู้พื้นฐานและเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในสาขาที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูง การพัฒนาองค์ความรู้พื้นฐานด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ การพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการในด้านที่ประเทศไทยมี ศักยภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างประเทศให้ สามารถต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคม
- 27.5 แนวทางย่อยด้านปัจจัยสนับสนุนในการ วิจัยและพัฒนานวัตกรรม เพื่อให้สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเพิ่มขึ้น โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นต่อการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น โดยบูรณาการระบบบริหารจัดการ งานวิจัยและนวัตกรรม การวิจัยต่อยอดเพื่อขยายผลไปสู่เชิงพาณิชย์ รวมถึงมาตรการจูงใจให้ ภาคเอกชนลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรม พัฒนาศักยภาพ การศึกษา การวิจัย เทคโนโลยีและ นวัตกรรมให้มีคุณภาพ ปรับตัวได้ทันต่อความต้องการของอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายในพื้นที่ สร้างระบบนิเวศการวิจัยให้เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ พร้อมทั้ง สนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยและพัฒนา ระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 28 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
- เพื่อให้จำนวนโครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นต่อการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น ประเทศไทยพัฒนาไปสู่การเป็นสังคมที่อยู่บนเศรษฐกิจฐานความรู้ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สมัยใหม่ พัฒนามาตรฐาน ระบบคุณภาพ และการวิเคราะห์ทดสอบที่เป็นที่ยอมรับตามข้อตกลงระหว่างประเทศและสอดคล้องกับความจำเป็นของอุตสาหกรรมปัจจุบันและอนาคต มุ่งเน้นส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม การออกแบบวิศวกรรม และการพัฒนากระบวนการและผลิตภัณฑ์ในรูปแบบการดำเนินงานของ Consortium ระหว่างผู้ใช้ ผู้พัฒนา และผู้ให้บริการเทคโนโลยีทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนผ่านกลไกบูรณาการความเชี่ยวชาญระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรวิจัย สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัยทั้งในประเทศตลอดจนต่างประเทศและหน่วยงานภาครัฐในการลงทุนและพัฒนา นวัตกรรม

2.9 การดำเนินการกิจยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- 29 แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- เพื่อสนับสนุนเป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน โดยการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่าย ระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อม เพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการพัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทย สร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี

2.10 การดำเนินการกิจพื้นฐานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- 30 แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- เพื่อให้การดำเนินการกิจด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า หน่วยงานภาครัฐสามารถปฏิบัติงานและให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ได้ตามมาตรฐาน รวมทั้งบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมการทำงาน ได้รับการดูแลที่ดี
- 31 แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน)
- เพื่อให้การบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในการดำเนินการกิจของรัฐ ตลอดจนพัฒนาระบบงานของหน่วยงานภาครัฐและพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล

3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

3.1 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

- 32 แผนงานยุทธศาสตร์ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- เพื่อให้คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุข และเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ โดยส่งเสริมการปลูกฝังค่านิยมและบรรทัดฐานวัฒนธรรมที่ดีผ่านสถาบันครอบครัว ส่งเสริมการบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม การมีจิตสาธารณะ และความพอเพียงด้วยการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันศาสนา ส่งเสริมชุมชนและท้องถิ่นให้เป็นฐานในการอนุรักษ์ พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมให้สื่อและสื่อมวลชนนำเสนอข้อมูลบนหลักจรรยาบรรณ และยึดมั่นปฏิบัติ ตามหลักวิชาชีพที่ดี เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 32.1 แนวทางย่อยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสำนึกและการเป็นพลเมืองที่ดี เพื่อให้คนไทยมีความพร้อมและสมดุล เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง โดยรักษาและสืบสาน ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และค่านิยมไทยให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน ทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี โดยส่งเสริมการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี ผ่านสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ชุมชนและภาคประชาสังคม จัดให้มีการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำริ การเรียนรู้ทางศาสนา การอนุรักษ์ พัฒนา และสืบสานศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาไทย ภาษาถิ่นที่มีอัตลักษณ์ ภาษาต่างประเทศ และสนับสนุนทุกศาสนาให้มีบทบาทในการเผยแผ่หลักคำสอนที่ดีงาม ตลอดจนการสร้างวิถีชีวิตพอเพียง และเสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นต้นแบบที่ดีทั้งระดับบุคคลและองค์กร
- 32.2 แนวทางย่อยการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ เพื่อให้ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคม โดยส่งเสริมการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ในภาคธุรกิจ และกระตุ้นให้ภาคธุรกิจมีการบริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาลและรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมทั้ง เสริมสร้างและพัฒนาภาคให้ภาคธุรกิจมีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีให้กับสังคม ด้วยการสร้างมาตรฐานการจูงใจให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนพัฒนาในด้านสังคมในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วิสาหกิจเพื่อสังคม และการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน
- 32.3 แนวทางย่อยการใช้สื่อและสื่อสารมวลชน ในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม เพื่อให้สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ ปลอดภัย และสร้างสรรค์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสื่อ ด้วยการจัดสรรเวลาและพื้นที่ออกอากาศให้สื่อสร้างสรรค์ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนส่งเสริมให้สื่อและสื่อสารมวลชน ปฏิบัติงานบนเสรีภาพและพื้นฐานของข้อเท็จจริง โดยยึดหลักจรรยาบรรณและมีความรับผิดชอบต่อสังคม เสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้ความรู้ในการเลือกรับสื่อ ปรับใช้สื่อ หรือการรู้เท่าทันสื่อและสื่อออนไลน์ ตลอดจนการเฝ้าระวังการบริโภคสื่อที่เหมาะสม ควบคู่กับการพัฒนาระบบโครงสร้างเครือข่ายด้านข้อมูล เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง มีคุณภาพและเชื่อถือได้

3.2 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

- 33 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้มีความรู้และทักษะ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยส่งเสริมให้มีการเตรียมความพร้อมพ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ ควบคู่กับการส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ และการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ การวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับความต้องการของประเทศ ส่งเสริมการยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะวัยทำงานให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล ความต้องการของตลาดแรงงาน และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ ตลอดจนพัฒนาระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ
- 33.1 แนวทางย่อยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ครอบครัวมีความเข้มแข็งและมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียง โดยการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เข้าถึงง่าย ควบคู่กับการสร้างสื่อการเรียนรู้สำหรับประชาชนทุกกลุ่มพัฒนาทางเลือกในการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบให้มีความยืดหยุ่น หลากหลายและสามารถโอนเทียบประสบการณ์ได้ พัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตของประเทศให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนเร่งรัดสนับสนุนการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่นเข้มแข็งและมีความมั่นคง จัดสวัสดิการและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่สมดุลระหว่างการทํางาน และครอบครัว เพิ่มขีดความสามารถของครอบครัวให้มีหลักประกันความมั่นคงในทุกด้าน รวมทั้งสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม และส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างภาคีการพัฒนาต่าง ๆ

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 33.2 แนวทางย่อยการพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย เพื่อให้เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพมีพัฒนาการอย่างสมวัย และเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข และสามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ โดยสนับสนุนการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการรอบด้าน สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและเตรียมความพร้อมของผู้ปกครองก่อนการตั้งครรภ์ ยกระดับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดูแลปกป้องเด็ก ตลอดจนพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้และทักษะการดูแลที่เพียงพอ รวมถึงเร่งรัดส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ จัดให้มีระบบการพัฒนาเด็กแรกเกิดอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการให้สารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีสุขภาวะที่ดี และมีพัฒนาการที่สมวัยทุกด้าน โดยสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็ก และพัฒนาหลักสูตรการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคม
- 33.3 แนวทางย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น เพื่อให้เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก รู้จักคิด วิเคราะห์ สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร ทำงานร่วมกับผู้อื่นและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ พัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ที่หลากหลาย ปฏิรูประบบและบทบาทอุดมศึกษาและการจัดสรรทรัพยากรให้เป็นไปตามอุปสงค์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงโลกของการเรียนและการทำงานตลอดชีวิต และส่งเสริมนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยกลไกนวัตกรรมการศึกษาขั้นสูง สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่เพื่อรองรับการพัฒนาสังคมและชุมชนในท้องถิ่น เร่งรัดการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 พัฒนาทักษะที่สอดคล้องตามความถนัดและความสนใจ ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน โดยเน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ และจัดให้มีพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวนปัญญาและอารมณ์ ภูมิคุ้มกันต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต
- 33.4 แนวทางย่อยการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน เพื่อพัฒนาแรงงานให้มีทักษะและสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย มีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งเสริมสร้างแรงงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยส่งเสริมและกระจายโอกาสการพัฒนาสมรรถนะให้กับแรงงานทุกกลุ่ม ทั้งการเพิ่มพูนและพัฒนาทักษะความรู้ใหม่ (Reskill) และพัฒนาทักษะเดิม (Upskill) รวมถึงทักษะที่เป็น Soft Skills ทักษะพื้นฐานของชีวิต เพื่อให้มีทักษะตรงกับงานและอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไป สนับสนุนการพัฒนาแพลตฟอร์มที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะ และเส้นทางอาชีพเข้าด้วยกันอย่างเบ็ดเสร็จ รวมทั้งการปรับรูปแบบการทำงานให้สามารถทำงานได้ทุกที่ สนับสนุนการพัฒนากระบวนการวางแผนและพัฒนากำลังคน ทั้งข้อมูลอุปสงค์ อุปทานของแรงงาน และการเชื่อมโยงกับสมรรถนะตลอดห่วงโซ่การผลิตและห่วงโซ่คุณค่า รวมถึงการเชื่อมโยงระบบสมรรถนะกับค่าจ้าง มีการกำหนดมาตรการในการผลิตกำลังคนแบบเร่งด่วนในสาขาที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ สนับสนุนการสร้างกลไกเพื่อดึงดูดแรงงานทั้งคนไทยและคนต่างชาติที่มีทักษะสูงด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสม ส่งเสริมการพัฒนา การปรับเปลี่ยนทัศนคติ และสร้างศักยภาพให้ผู้ที่เคยกระทำผิด สามารถประกอบอาชีพเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ และสามารถอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 33.5 แนวทางย่อยการส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงและทักษะในการดำรงชีวิต และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม โดยส่งเสริมให้พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม ได้ทำงานตามศักยภาพ มีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะและการใช้ชีวิตที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข สนับสนุนมาตรการจูงใจทางการเงินและการคลังให้ผู้ประกอบการ มีการจ้างงานที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ พัฒนาระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ พร้อมทั้งสนับสนุนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ

3.3 การพัฒนาการเรียนรู้

- 34 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้นมีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ได้รับการพัฒนาเติมตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาที่ขึ้น โดยการพัฒนาการเรียนรู้มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถก้าวทันการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว โดยคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย รวมทั้งเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ
- 34.1 แนวทางย่อยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเร่งรัดส่งเสริมการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้มีการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำรงชีพ ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนระดับตำบลขึ้นไปให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ ตอบสนองต่อความต้องการแรงงานในอนาคตและรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรับปรุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการปฏิรูประบบการสอบควบคู่กับการปรับบทบาท "ครูยุคใหม่" ปรับปรุงการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษา รวมทั้งพัฒนาการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ตั้งแต่ในช่วงวัยการศึกษาระดับพื้นฐาน ให้มีทักษะดิจิทัลและมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน
- 34.2 แนวทางย่อยการตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา และการส่งต่อการพัฒนาให้เติมตามศักยภาพเพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมพัฒนาระบบบริหารจัดการในการคัดกรองและส่งเสริมพหุปัญญาให้มีคุณภาพทั้งในด้านการเสริมสร้างประสบการณ์และการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งด้านกีฬา ภาษา วรรณกรรม สุนทรียศิลป์ และการวิจัย รวมทั้งส่งเสริมสร้างระบบสนับสนุนการทำงานที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในหลายสาขาวิชา ระบบเชื่อมโยงเครือข่ายวิจัยกับศูนย์ความเป็นเลิศในรูปแบบความร่วมมือ รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางวิชาการ

3.4 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี

35	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี	เพื่อให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี และมีความเป็นอยู่ดีขึ้น โดยส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชนพัฒนาภาคีเครือข่ายประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นให้มีความรู้ด้านสุขภาพที่ดี พัฒนานโยบายและระบบเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการยกระดับสุขภาพของประชาชน เพิ่มขีดความสามารถในการติดตาม คาดการณ์แนวโน้มและโอกาสเกิดโรคที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ปฏิรูประบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยตามมาตรฐานสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ พอเพียงเป็นธรรมและยั่งยืน ส่งเสริมการปฏิรูประบบสาธารณสุขโดยพัฒนาเทคโนโลยีและระบบบริหารจัดการหลักประกันสุขภาพและสวัสดิการให้ได้มาตรฐานและประชาชนเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน พัฒนาระบบการบริหารจัดการการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพ พัฒนาและยกระดับรับมือต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ พัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก รวมทั้งพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่งเสริมการพัฒนาระบบสุขภาพจิตครอบคลุมทุกมิติ
35.1	แนวทางย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ	เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ด้านสุขภาพ รวมถึงป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพของประชาชน โดยเพิ่มศักยภาพการจัดการสุขภาพให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มวัย พัฒนาสื่อเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพที่ถูกต้องให้สามารถเข้าถึงโดยสะดวก พัฒนาศักยภาพเครือข่ายประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นให้มีความรู้ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต สามารถป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพได้ด้วยตัวเอง ตลอดจนผลักดันนโยบายการพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และกลไกการสื่อสารประชาสัมพันธ์ และกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสุขภาพของประชาชน
35.2	แนวทางย่อยการใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี	เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาพที่ดี โดยยกระดับการดูแลสุขภาพเชิงรุก จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการยกระดับสุขภาพของประชาชน สนับสนุนสินค้าที่เป็นมิตรต่อสุขภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งพัฒนาระบบควบคุมและป้องกันโรคและภัยจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน
35.3	แนวทางย่อยการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี	เพื่อให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชาชนทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศมาใช้เพื่อสนับสนุนบริการทางการแพทย์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลให้ครอบคลุมทั่วถึง โดยเฉพาะการพัฒนาระบบการแพทย์ทางไกล และพัฒนาเทคโนโลยีการประเมินการใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ ตลอดจนพัฒนาระบบการจัดทำฐานข้อมูลกลางด้านสุขภาพที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มกลางในการเชื่อมโยงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้ระบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจ มีประสิทธิภาพ พอเพียง เป็นธรรมและยั่งยืน พัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก พัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มบนพื้นฐานความยั่งยืนทางการคลัง

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 35.4 แนวทางย่อยการกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ การเข้าถึงบริการสาธารณสุขของประชาชนมีความเหลื่อมล้ำลดลง โดยการส่งเสริมการกระจายระบบบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยพัฒนาระบบสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ทั้งบริการคลินิกหมอครอบครัว และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตลอดจนบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง รวมถึงนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาเพิ่มประสิทธิภาพกับระบบบริการ เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงระบบบริการสุขภาพที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ลดค่าใช้จ่าย ลดภาระการเดินทางไปยังสถานพยาบาลและลดความแออัดในโรงพยาบาลใหญ่ สร้างการตระหนักรู้ให้กับประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของตนเองและวิธีการแก้ไขปัญหาสำหรับบุคคลที่ไม่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน พัฒนากลไกและแนวทางกำกับดูแลค่าบริการทางการแพทย์ให้มีความเหมาะสม ยกระดับระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้ประชาชนเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบบริการสุขภาพ ผ่านการเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพในระบบบริการสาธารณสุข พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสุขภาพ ทั้งในด้านการบริหารจัดการการผลิต การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการกระจายบุคลากร รวมทั้งสนับสนุนให้มีมาตรการจูงใจให้บุคลากรคงอยู่ในพื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพ โดยเฉพาะอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้มีบทบาทการดูแลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่เพิ่มขึ้น
- 35.5 แนวทางย่อยการพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประชาชนมีความรอบรู้สุขภาพเรื่องโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ มากขึ้น โดยการส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับระบบการรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคแก่ประชาชน พัฒนาระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมและเวชศาสตร์ป้องกัน รวมทั้งระบบเฝ้าระวังป้องกัน ติดตามตรวจสอบ การประเมินแนวโน้มสถานการณ์และเฝ้าระวังโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ การให้วัคซีนแก่ประชากรกลุ่มเสี่ยง รวมถึงการบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการรับมือกับภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข ส่งเสริมระบบการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพ โดยเฉพาะทรัพยากรด้านสาธารณสุขที่จำเป็น ในการจัดการภาวะฉุกเฉินให้มีประสิทธิภาพ

3.5 ศักยภาพการกีฬา

- 36 แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพการกีฬา คนไทยมีสุขภาพดีขึ้น มีน้ำใจนักกีฬา และมีวินัย เคารพกฎกติกามากขึ้นด้วยกีฬา โดยส่งเสริมให้เกิดความรู้และตระหนักในประโยชน์ของการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาขั้นพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อทักษะในการดำรงชีวิต ส่งเสริมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาและการประกอบกิจกรรมนันทนาการของประชาชนทุกกลุ่มทุกวัย สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการออกกำลังกาย การกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมการพัฒนานักกีฬาของชาติตั้งแต่ระดับเยาวชนที่มีความถนัด และทักษะด้านการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการอาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติในทุกระดับ และการพัฒนาศักยภาพการกีฬาและนันทนาการอย่างเป็นระบบและได้มาตรฐานสากล
- 36.1 แนวทางย่อยการส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต และการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ คนไทยออกกำลังกาย เล่นกีฬา และนันทนาการอย่างสม่ำเสมอเพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มทุกวัย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน เรียนรู้วิธีการที่ถูกต้อง และตระหนักถึงประโยชน์ของการออกกำลังกาย การปฐมพยาบาลเบื้องต้น สนับสนุนการประกอบกิจกรรมนันทนาการตามความถนัดหรือความสนใจ และปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีชีวิต ปลูกฝังประชาชนมีน้ำใจนักกีฬา มีระเบียบวินัย รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคประชาสังคมในพื้นที่ในการร่วมลงทุน ร่วมใช้พื้นที่และบริหารจัดการสถานที่และอุปกรณ์กีฬาร่วมกันในระดับชุมชน

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 36.2 แนวทางย่อยการส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ
เพื่อให้ประชาชนมีทักษะด้านการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพได้ นักกีฬาไทยประสบความสำเร็จในการแข่งขันระดับนานาชาติ โดยพัฒนาระบบการเลือกสรรนักกีฬามีศักยภาพ พัฒนาศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติที่มีอยู่ในพื้นที่และในประเภทกีฬาต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐานสากล สนับสนุนการพัฒนาวิทยาศาสตร์การกีฬาและนวัตกรรมด้านการกีฬาเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศสู่กีฬาอาชีพ รวมทั้งสนับสนุนการเข้าร่วมแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติในทุกระดับ ตลอดจนการยกระดับมาตรฐานการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อความเป็นเลิศทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
- 36.3 แนวทางย่อยการพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ
เพื่อให้บุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการมีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรการกีฬาและนันทนาการตามศักยภาพ และความสนใจอย่างเป็นระบบ บนฐานด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล มีการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไป บุคคลกลุ่มพิเศษ และผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านกีฬาและนันทนาการให้เกิดการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนและพัฒนาทักษะของกลุ่มผู้สนใจ

3.6 การดำเนินการกิจยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- 37 แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
เพื่อสนับสนุนเป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คือ คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต โดยการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ ให้คนไทยมีความพร้อมทั้ง กาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมมีหลักคิดที่ถูกต้อง รักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3.7 การดำเนินการกิจพื้นฐานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- 38 แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
เพื่อให้การดำเนินการกิจด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า หน่วยงานภาครัฐสามารถปฏิบัติงานและให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ได้ตามมาตรฐาน รวมทั้งบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมการทำงานได้รับการดูแลที่ดี
- 39 แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์)
เพื่อให้การบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในการดำเนินการกิจของรัฐ ตลอดจนพัฒนาระบบงานของหน่วยงานภาครัฐและพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล

4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

4.1 พลังทางสังคม

- 40 แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม
เพื่อส่งเสริมการสร้างพลังในชุมชนให้เกิดเป็นพลังทางสังคม และเพิ่มการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น โดยสนับสนุนการสร้างครอบครัวอบอุ่นเข้มแข็ง ยุติความรุนแรงในครอบครัว สร้างภูมิคุ้มกันจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กวัยรุ่น ส่งเสริมคนรุ่นใหม่มาเป็นกำลังในการพัฒนาและทำประโยชน์ส่วนรวมในสังคม รวมทั้งส่งเสริมอาสาสมัครในชุมชน และผลักดันสถาบันทางสังคมให้มีส่วนร่วมพัฒนาในลักษณะภาคีเครือข่าย ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และยกระดับความสามารถในการจัดการตนเองของชุมชน เผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พัฒนาขยายผลการปฏิบัติไปสู่ประชาชนในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ส่งเสริมศักยภาพบทบาทสตรี และสิทธิมนุษยชนให้ทุกเพศสภาพให้เป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ ความเท่าเทียมของหญิงและชายทั้งในระดับครอบครัวและในที่ทำงาน สนับสนุนการต่อยอดการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรมให้เป็นพลังในการขับเคลื่อนสังคม ยกกระตือรือร้นของทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลาย ให้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจที่สร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 41 แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้ในทุกมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ โดยส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาควิชาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เพิ่มโอกาสและความเป็นประชาธิปไตยในการพัฒนาระดับท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้มีกลไกเชื่อมโยงกับนโยบายและการบริหารจัดการในส่วนกลาง และท้องถิ่นที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 42 แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี โดยการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของตนเองภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และบูรณาการแผนให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด จนถึงกลุ่มจังหวัด โดยคำนึงถึงสัดส่วนจำนวนประชากรของจังหวัดให้สามารถดูแลการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ สามารถกระจายรายได้ให้เกิดความเป็นธรรม ให้ความสำคัญกับการสร้างคุณค่าและมูลค่าทางเศรษฐกิจ จากศักยภาพของฐานทรัพยากรของแต่ละพื้นที่ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ ทุนทางวัฒนธรรมและทุนทางสังคม รวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่เพื่อยกระดับการใช้ทรัพยากรนั้นอย่างยั่งยืน
- 43 แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อรองรับสังคมสูงวัย เพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนการเตรียมความพร้อมของสังคมในการรองรับสังคมสูงวัย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ เพิ่มศักยภาพบริการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงระยะยาวควบคู่กับการสนับสนุนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานบริการเอกชน ผู้ดูแลอิสระ และสมาชิกในครอบครัวที่ผ่านการฝึกอบรมและมีมาตรฐาน ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุให้เหมาะสมกับศักยภาพและสมรรถนะ ตลอดจนส่งเสริมการสร้างสรรค์เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญา ประสบการณ์ของผู้สูงอายุที่สั่งสมมาสู่คนรุ่นหลังเพื่อให้เกิดการสืบสานและต่อยอดการพัฒนาสังคม ส่งเสริมผู้ประกอบการในการสร้างงานแก่ผู้สูงอายุ โดยภาครัฐเป็นผู้สนับสนุนและพัฒนามาตรการทางการเงิน สนับสนุนให้มีระบบบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพที่ดีแก่ผู้สูงอายุ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต โดยการสร้างและขยายต้นแบบระบบการดูแลสุขภาพระยะยาวอย่างเป็นรูปธรรมในทุกชุมชนให้เป็นไปตามมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ พร้อมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพที่เป็นมิตรต่อสุขภาพและเอื้อต่อการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทุกช่วงวัย ให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสร้างฐานข้อมูลกลางและบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

4.2 เศรษฐกิจฐานราก

- 44 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้เกษตรกร ครุฑเรือน ชุมชน และผู้มีรายได้น้อยมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและกระจายอย่างเหมาะสม โดยการพัฒนาศักยภาพผ่านการส่งเสริมองค์ความรู้และทักษะที่สำคัญและจำเป็นต่อการเพิ่มศักยภาพของแรงงานในระบบเศรษฐกิจฐานราก เพื่อเตรียมไปสู่การเป็นผู้ประกอบการในอนาคต รวมทั้งเพิ่มทักษะการเป็นผู้ประกอบการ โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี เพิ่มขีดความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล ความรู้ ข่าวสาร ด้านเทคโนโลยี การจัดการ และการตลาด พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ และสินค้าชุมชน โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์ ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับโครงสร้างการผลิตในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอย่างครบวงจร ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรในระดับชุมชนให้สามารถแข่งขันในตลาดสากลได้ รวมถึงส่งเสริมช่องทางการตลาดที่เหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมการกระจายรายได้กลับสู่ท้องถิ่นผ่านกลไกสหกรณ์ ร้านค้าชุมชน วิสาหกิจชุมชน เพิ่มทักษะการบริหารจัดการหนี้สินได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและทรัพยากรที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งมุ่งถ่ายทอดความรู้ด้านทักษะทางการเงิน ให้สามารถบริหารจัดการหนี้สิน และมีศักยภาพในการออมและการลงทุนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ของประชาชนและกลุ่มอาชีพ

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 44.1 แนวทางย่อยยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ
- เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก โดยการเสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้แก่กลุ่มเกษตรกร แรงงานทั่วไป และผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ สร้างโอกาสและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ ทั้งด้านเทคโนโลยีการจัดการ การบริหารจัดการความเสี่ยง การตลาด ด้านบัญชีการผลิต การควบคุมต้นทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมถึงทักษะต่าง ๆ ที่สอดคล้องและจำเป็นต่อการยกระดับเป็นผู้ประกอบการ พัฒนามาตรการแก้ปัญหาหนี้ในระบบ รวมทั้งลดภาระหนี้สิน โดยเกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ ปรับโครงสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับศักยภาพในการชำระหนี้ อย่างยั่งยืน ตลอดจนบูรณาการองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นใหม่มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมของชุมชนที่ครบวงจร พัฒนาปัจจัยสนับสนุนและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มขีดความสามารถเศรษฐกิจฐานราก ผ่านการสนับสนุนด้านเงินทุน ทูททาง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทูททางสังคม และทุนทางวัฒนธรรม ส่งเสริมการยกระดับรายได้ผู้ประกอบการธุรกิจ โดยสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ เครือข่ายทางการตลาดทั้งในชุมชน ออนไลน์ และต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน
- 44.2 แนวทางย่อยสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
- เพื่อให้ผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมให้มีกลไกสนับสนุนการผลิตและการตลาดภายในชุมชน/พื้นที่ เพื่อให้เกิดการเติบโตและหมุนเวียนของเศรษฐกิจในระบบ ส่งเสริมระบบแบ่งปันผลกำไร สินค้าเกษตร สนับสนุนการพัฒนาาระบบตลาด ครอบคลุมถึงช่องทางตลาดออนไลน์ และช่องทางตลาดอื่น ๆ ส่งเสริมให้มีนวัตกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนแหล่งทุน พัฒนาระบบกำกับ ระเบียบมาตรฐานบัญชี การใช้รูปแบบสินเชื่อที่เหมาะสมกับความต้องการของเศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนส่งเสริมให้ธนาคารเฉพาะกิจสามารถยกระดับเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนด้านเงินทุนและการบริหารสภาพคล่อง และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มรายได้และสร้างหลักประกันที่มั่นคงให้เกษตรกร สนับสนุนการต่อยอดงานวิจัยและต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ตลอดจนยกระดับไปสู่มาตรฐานสากล พัฒนากลไกแก้ไขปัญหานี้สินผ่านการบูรณาการความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมองค์ความรู้พื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการหนี้สิน การเงิน การออม และทักษะการประกอบอาชีพเพื่อต่อยอดอาชีพสู่ผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน
- 45 แผนงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
- เพื่อการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ โดยการพัฒนากลไกการใช้ประโยชน์ที่ดิน สาธารณะ พัฒนาระบบข้อมูลด้านที่ดินและทรัพยากรดินให้มีความทันสมัย เป็นมาตรฐานเดียวกัน และครอบคลุมทั้งประเทศ สามารถแยกตามประเภทการใช้ประโยชน์ รวมถึงผู้ครอบครองสิทธิในที่ดินที่สามารถเปิดเผยและสืบค้นได้ ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อทำหน้าที่รับฝากที่ดินจากเอกชนและนำมาหมุนเวียนสร้างประโยชน์ให้ผู้มีรายได้น้อย รวมทั้งปรับระบบการบริหารจัดการที่ดินของรัฐทั้งในเขตปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ป่าเสื่อมโทรมและที่สาธารณะเพื่อให้เกิดผลผลิตจากการใช้ประโยชน์ที่ดินที่สูงขึ้น ส่งเสริมการกระจายการถือครองที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรและประชาชนอย่างเป็นระบบผ่านกลไกที่มีอยู่ ปรับระบบที่ดินทำกินให้สามารถเข้าถึงได้ พัฒนาแนวทางการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ปรับระบบการออกเอกสารสิทธิ์ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิ การจัดการสิทธิในที่ดินให้เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมแนวทางการสร้างรายได้จากผืนดินอย่างสมดุลและยั่งยืน ผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

4.3 ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

- 46 แผนงานยุทธศาสตร์สร้างหลักประกันทางสังคม
- เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น โดยการส่งเสริมการสร้างหลักประกันสวัสดิการสำหรับแรงงาน ทั้งในและนอกระบบให้สามารถเข้าถึงระบบประกันสังคมอย่างทั่วถึงเป็นธรรม โดยพัฒนาระบบประกันสังคมให้ยืดหยุ่น มีการบริหารที่คล่องตัว โปร่งใส สนับสนุนการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจแพลตฟอร์ม ตลอดจนสนับสนุนกลไกพิทักษ์และคุ้มครองแรงงาน และส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล อีกทั้งสนับสนุนการขยายความคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน บริการสังคม ประกันสังคมและบริการด้านสาธารณสุข โดยมีระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า สำหรับผู้ด้อยโอกาส คนยากจน และกลุ่มเปราะบางให้สามารถเข้าถึงเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐได้อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งการเข้าถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ครอบคลุมเด็กอายุ 0 - 2 ปี อย่างมีคุณภาพ จัดความคุ้มครองทางสังคมให้ทุกกลุ่มคนได้รับสวัสดิการอย่างเหมาะสมบนฐานความยั่งยืนทางการคลัง การร่วมจ่ายในระบบสวัสดิการของทุกภาคส่วนและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ การมีช่องทางการสื่อสาร และมีรูปแบบการให้บริการแต่ละเป้าหมาย มีระบบข้อมูลด้านการคุ้มครองและหลักประกันสังคม ยกระดับการจัดทำระบบการเยียวยาช่วยเหลือในภาวะวิกฤติแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากวิกฤติทางเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติต่าง ๆ อย่างทันท่วงที พัฒนาระบบและกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพโดยปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และสนับสนุนองค์กรของผู้บริโภคให้มีความเข้มแข็ง ป้องกันการละเมิดสิทธิผู้บริโภค ตลอดจนสร้างความตระหนักในสิทธิหน้าที่และมีภูมิคุ้มกันในการบริโภคบูรณาการระบบความคุ้มครองทางสังคม กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นในการจัดความคุ้มครองทางสังคมให้ชัดเจน เชื่อมโยงฐานข้อมูลให้ทุกหน่วยงานสามารถทำงานบนฐานข้อมูลเดียวกัน
- 47 แผนงานยุทธศาสตร์สร้างเสมอภาคทางการศึกษา
- เพื่อให้เด็กเล็ก เด็ก เยาวชน รวมถึงกลุ่มเด็กด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน เสริมสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาผ่านกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารและยากจน และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ ส่งเสริมความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัด รวมถึงระบบการติดตามสนับสนุนและประเมินผล เพื่อสร้างหลักประกันสิทธิการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพของประชาชน
- 48 แผนงานยุทธศาสตร์มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม
- เพื่อให้มีระบบและกลไกช่วยเหลือประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น อาทิ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย เขี้ยวของความรุนแรงต่าง ๆ และการค้ามนุษย์ แรงงานในภาคการผลิตที่มีความเสี่ยง ผู้ติดเชื่อ และบุคคลที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ โดยส่งเสริมการพัฒนาระบบและกลไกในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและบูรณาการฐานข้อมูล การส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย สนับสนุนและจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้ประชากรกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กในครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น และเสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านการจัดสวัสดิการชุมชนในรูปแบบพึ่งตนเอง

4.4 การดำเนินการกิจกรรมยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- 49 แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- เพื่อสนับสนุนเป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คือ สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ โดยการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน สนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

4.5 การดำเนินการกิจพื้นฐานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- 50 แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- เพื่อให้การดำเนินการกิจด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า หน่วยงานภาครัฐสามารถปฏิบัติงานและให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ได้ตามมาตราฐาน รวมทั้งบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมการทำงาน ได้รับการดูแลที่ดี
- 51 แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม)
- เพื่อให้การบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในการดำเนินการกิจของรัฐ ตลอดจนพัฒนาระบบงานของหน่วยงานภาครัฐและพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล

5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

5.1 การเติบโตอย่างยั่งยืน

- 52 แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ปั่นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- เพื่อให้พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น เกิดความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิดโดยเฉพาะสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ใกล้สูญพันธุ์ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ลดภัยคุกคาม บริหารจัดการไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสัตว์ป่ากับคนและชุมชน พัฒนาระบบฐานข้อมูลและธรรมาคารพันธุกรรม พัฒนากลไก เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานและมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง ปั่นฟูและใช้ประโยชน์ความหลากหลายชีวภาพอย่างยั่งยืน ตลอดจนพัฒนาและบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพิ่มสัดส่วนพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บริหารจัดการเชิงพื้นที่และบูรณาการทุกหน่วยงานในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ตรวจสอบติดตามการบุกรุกป่า ส่งเสริมการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าธรรมชาติที่เสื่อมโทรม ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำที่เหมาะสมและไม่เกิดผลกระทบ ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมจากป่าปลูกแบบครบวงจร สร้างและพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อการพักผ่อนและการเรียนรู้ทางธรรมชาติในเขตชุมชนเมืองและชนบท ตลอดจนจัดทำแผนที่แนวเขตพื้นที่สีเขียวที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่สีเขียวรายจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมพื้นที่ป่าชุมชนและป่าครอบครัวแบบมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 53 แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- เพื่อให้ระบบนิเวศทางทะเลมีความสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบได้รับการปรับปรุง พื้นฟู และสร้างใหม่ โดยการจัดการคุณภาพของน้ำทะเลให้มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ ลดปริมาณขยะและของเสียที่จะลงสู่ทะเล รักษาระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งที่มีเอกลักษณ์ และสัตว์ทะเลหายากใกล้สูญพันธุ์ ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ เพิ่มพื้นที่คุ้มครองทางทะเลให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ภาคเอกชนในพื้นที่ และภาคีเครือข่ายในการอนุรักษ์ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ รวมทั้งผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเล พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและติดตามประเมินผล จัดการท่องเที่ยวทางทะเลที่คำนึงถึงความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ การลดความเหลื่อมล้ำและดูแลผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ในทะเล พัฒนาท่าเรือและการขนส่งทางทะเลทั้งระบบให้ทำการประมงอย่างยั่งยืน ควบคุม ยกเลิกเครื่องมือประมงผิดกฎหมาย และไม่ให้มีเรือประมงผิดกฎหมาย ตลอดจนลดอุปสรรคธุรกิจประมงพาณิชย์/ประมงชายฝั่ง และดูแลประมงพื้นบ้าน
- 54 แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยลดลง และสร้างขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการส่งเสริมการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจก พัฒนาระบบติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกที่ครอบคลุมทุกสาขา เชื่อมโยงทุกภาคส่วน พัฒนามาตรการจูงใจให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สนับสนุนให้เกิดการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติ และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมการบูรณาการการจัดทำแผนรายสาขา และรายพื้นที่ส่งเสริมการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน พัฒนามาตรการและกลไกทางเศรษฐศาสตร์และทางการเงินเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และสร้างแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 55 แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม
- เพื่อให้ประเทศมีการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยบริหารจัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิด คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ การจัดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ เพิ่มศักยภาพการจัดเก็บ ขนส่ง การกำจัด ขยะมูลฝอยชุมชน ของเสียอันตราย ขยะติดเชื้อ จัดทำระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ โดยครอบคลุมกิจกรรมการจัดการมลพิษทางน้ำ จัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำในผิวดิน แหล่งน้ำทะเล แหล่งน้ำใต้ดิน ให้มีคุณภาพที่เหมาะสม คุณภาพอากาศ เสียง ความสั่นสะเทือน อยู่ในระดับมาตรฐานของประเทศไทย พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางและระบบการแจ้งเตือนปัญหามลพิษ จัดการขยะมูลฝอย สารเคมีในภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรม รวมถึงการใช้มาตรการเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ก่อมลพิษ สนับสนุนการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน ส่งเสริมให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ตลอดจนเสริมสร้างจิตสำนึกและพฤติกรรมที่ดีของประชาชน รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะปัญหา PM 2.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศและเสียง โดยเพิ่มทักษะของบุคลากรและเครื่องมือในการตรวจวัดคุณภาพอากาศ เร่งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียง โดยการจัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิดอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 56 แผนงานยุทธศาสตร์ยกระดับกระบวนการบำบัดน้ำเพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เพื่อคนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี โดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนทุกภาคส่วนให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ สร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการดำเนินการด้านแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ผลักดันให้มีการจัดโครงสร้างเพื่อขับเคลื่อนประเด็นร่วมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ พัฒนาเครื่องมือและกลไกในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ผลักดันกฎหมาย นโยบาย และมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการเสริมสร้างคุณลักษณะชีวิตที่พึงประสงค์ให้เป็นที่ยอมรับในบริบทของพื้นที่ และสนับสนุนการกระจายอำนาจและส่งเสริมธรรมาภิบาลด้านการรักษาและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.2 การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

- 57 แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- เพื่อพัฒนา พื้นฟู ปรับปรุง และซ่อมแซมระบบชลประทาน ระบบกระจายน้ำ รวมทั้งการบริหารจัดการแหล่งน้ำทั้งในและนอกเขตพื้นที่ชลประทาน ตลอดจนแหล่งน้ำชุมชนและแหล่งน้ำสาธารณะที่มีความสำคัญ ให้มีโครงสร้างและระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ มั่นคงและยั่งยืน
- 58 แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคงด้านน้ำเพิ่มขึ้น มีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ทั้งน้ำบนดินและน้ำใต้ดิน เพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ โดยจัดทำแผนบูรณาการทุกภัยแบบบูรณาการ จัดระบบการจัดการภัยพิบัติน้ำในภาวะวิกฤติ เตือนภัยอุทกภัยและภัยแล้ง เพื่อลดความสูญเสียและความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาแหล่งน้ำทั้งในและนอกเขตชลประทานให้สามารถทำเกษตรได้ จัดหาพัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมือง เกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์พื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งกักเก็บน้ำ ระบบกระจายน้ำ และเชื่อมโยงโครงข่ายลุ่มน้ำทั้งในและนอกเขตชลประทาน ปรับปรุงทางน้ำ พื้นที่รองรับน้ำ จัดทำฝั้งเมืองและระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนและพื้นที่เศรษฐกิจ พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ สนับสนุนองค์กรลุ่มน้ำ พัฒนาระบบฐานข้อมูล การประชาสัมพันธ์ การติดตาม ประเมินผลและการมีส่วนร่วม
- 57.1/58.1 แนวทางย่อยการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ
- เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ โดยจัดให้มีน้ำสะอาดเพียงพอต่อครัวเรือนในชุมชนชนบทในปริมาณ คุณภาพ และราคาที่เหมาะสม ส่งเสริมพื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พังกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ (รวมลำน้ำ) แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำจากเมืองชายฝั่ง ให้มีปริมาณ คุณภาพ และสามารถประโยชน์ได้ตามเกณฑ์ของแต่ละลุ่มน้ำ สนับสนุนการจัดทำแผนการป้องกัน พื้นฟู รักษา ร่วมกับแผนรักษาเขตต้นน้ำ และการรักษาสภาพแวดล้อมตามพื้นที่ที่กำหนด ส่งเสริมระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ โดยเฉพาะเร่งรัดจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย การป้องกันก่อนเกิดภัย ให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และแก้ไขปัญหาในระยะยาว จัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง กำหนดมาตรการที่เหมาะสมและพัฒนาปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการบริหารจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำอย่างมีธรรมาภิบาล สนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการน้ำ ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำ รวมทั้งการสร้างวินัยของประชาชนในการใช้น้ำและอนุรักษ์น้ำอย่างรู้คุณค่า

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 57.2/58.2 แนวทางย่อยการเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัดรู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล
- เพื่อเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล โดยจัดหาน้ำให้เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมือง พัฒนาระบบจัดการน้ำในเมืองให้มีความเชื่อมโยง มีแหล่งน้ำสำรอง สร้างระบบระบายน้ำ ระบบกักเก็บน้ำในเมือง ส่งเสริมการจัดให้มีน้ำเพียงพอต่อการพัฒนาเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และเพื่อผลิตพลังงาน สนับสนุนการจัดระบบดูแลน้ำในพื้นที่นิคมเกษตร อุตสาหกรรมสมัยใหม่ พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตรน้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และแหล่งท่องเที่ยว เกษตรพลังงาน เกษตรเพิ่มมูลค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพิ่มผลิตภาพของการใช้น้ำโดยการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า การใช้น้ำซ้ำ การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งและการใช้น้ำทุกภาคส่วน พร้อมเพิ่มการเก็บกักน้ำในพื้นที่ รวมทั้งพัฒนาระบบเส้นทางน้ำที่มีความสอดคล้องกับระบบผังเมือง
- 57.3/58.3 แนวทางย่อยการอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ
- เพื่อให้แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศมีระบบนิเวศและทัศนียภาพที่ดี มีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยสำรวจพิสูจน์แนวเขตแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ และขึ้นทะเบียนแนวเขตแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ จัดการ แก้ไขปัญหา และป้องกันการรุกรานแนวเขตแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ ทำแผนรื้อถอนสิ่งก่อสร้างและอาคารที่รุกราน และรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อจัดการการใช้ประโยชน์พื้นที่ริมน้ำ ส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ ในทุกมิติ อาทิ การระบายน้ำ เก็บกักน้ำ การบำรุงรักษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำ สุนทรียภาพทางธรรมชาติ ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมการรณรงค์สร้างความรู้และปลูกจิตสำนึกผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน จัดทำแผนอนุรักษ์ ฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติอย่างบูรณาการ และมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือควบคุมการปล่อยน้ำเสียออกสู่แหล่งน้ำที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งกำหนดมาตรการและกฎระเบียบจัดการขยะในแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ

5.3 การดำเนินการกิจกรรมยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- 59 แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- เพื่อสนับสนุนเป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คือ การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ ยกระดับกระบวนการทัศน์บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาลการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ เป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะผ่านทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

5.4 การดำเนินการกิจพื้นฐานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- 60 แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- เพื่อให้การดำเนินการกิจด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า หน่วยงานภาครัฐสามารถปฏิบัติงานและให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ได้ตามมาตรฐาน รวมทั้งบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมการทำงานได้รับการดูแลที่ดี
- 61 แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม)
- เพื่อให้การบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในการดำเนินการกิจของรัฐ ตลอดจนพัฒนาระบบงานของหน่วยงานภาครัฐและพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล

6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

6.1 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

- 62 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ เพื่อพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการบริการภาครัฐให้สามารถติดต่อราชการได้โดยง่ายสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ลดค่าใช้จ่าย และตรวจสอบได้ รวมทั้งการบริหารจัดการการเงิน การคลัง โดยเพิ่ม ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ขยายฐานภาษี และการปรับปรุงระบบภาษีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ทางเศรษฐกิจของประเทศ พัฒนาระบบการคลังล่วงหน้าระยะปานกลางและระยะยาว ปรับปรุงวิธีการ งบประมาณให้มีความคล่องตัว สะดวกเหมาะสมกับสถานการณ์และความเร่งด่วน เพิ่มประสิทธิภาพใน การบริหารจัดการหนี้สาธารณะให้เกิดความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว พร้อมทั้งพัฒนาระบบการ ติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ โดยมีการติดตาม ประเมินผลทั้งก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ มีการปรับสมดุลภาครัฐโดย การปรับขนาดของภาครัฐให้เหมาะสมกับภารกิจ เสริมสร้างบทบาทของภาคส่วนอื่น ๆ ตลอดจนสร้าง บุคลากรภาครัฐที่เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก และเป็นคนเก่ง มีความรู้ความสามารถ ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล
- 62.1 แนวทางย่อยการพัฒนาบริการประชาชน เพื่อให้ภาครัฐมีการบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใสโดย ยกกระดับการบริการภาครัฐให้มีขีดสมรรถนะสูงเปลี่ยนผ่านไปสู่ราชการทันสมัยในระบบดิจิทัลให้ ความสำคัญกับผู้รับบริการ ปรับปรุงวิธีการทำงานให้ได้มาตรฐานสากล มีการพัฒนาบริการเดิมและ สร้างบริการใหม่ที่เป็นพลวัตสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ นำเทคโนโลยีดิจิทัลและอุปกรณ์ดิจิทัล มาสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม บูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งส่งเสริมการสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อรองรับการพัฒนา ในมิติต่างๆ เปิดโอกาสให้ประชาชน ภาคธุรกิจ และผู้ใช้บริการเสนอความเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐได้อย่างสะดวกทันสถานการณ์
- 62.2 แนวทางย่อยการบริหารจัดการการเงิน การคลัง เพื่อส่งเสริมการบูรณาการเชื่อมโยงภารกิจภาครัฐและการบริหารจัดการการเงินการคลังให้สอดคล้องกับ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาคภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการ คลัง พัฒนาระบบการคลังล่วงหน้าระยะปานกลางและระยะยาว ดำเนินกรอบนโยบายการเงินการคลังที่ โปร่งใส ยืดหยุ่น พัฒนาระบบเตือนภัยด้านเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง ตลอดจนพัฒนากลไกการดูแล เสถียรภาพของระบบการเงินในภาพรวม เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ขยายฐานภาษีและ ปรับปรุงระบบภาษีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งใช้มาตรการทางภาษี เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ลดความเหลื่อมล้ำ เร่งรัดพัฒนาการจัดทำงบประมาณเพื่อตอบสนองต่อ เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้วยการสนับสนุนบทบาทภารกิจของหน่วยงานทั้งภารกิจพื้นฐาน ภารกิจ ยุทธศาสตร์ ภารกิจพื้นที่ และภารกิจอื่น ๆ โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย พัฒนาระบบการ ติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ มีรายงานการติดตามประเมินผลการบรรลุเป้าหมายสาธารณะและเป็นไป ตามแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งใช้เครื่องมือทางการเงินการคลังเพื่อดึงดูดให้ ผู้ประกอบการด้านเทคโนโลยีขนาดใหญ่ของโลกลงทุนในอุตสาหกรรมที่จะเอื้อให้เกิดประโยชน์ต่อ ผู้ประกอบการไทยตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยกำหนดรูปแบบและสิทธิประโยชน์ที่จะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม ทางเศรษฐกิจภายในประเทศ
- 62.3 แนวทางย่อยการปรับสมดุลภาครัฐ พัฒนาการปรับสมดุลภาครัฐ โดยสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการ สาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ จัดให้มีการตรวจสอบความซ้ำซ้อน วิเคราะห์และทบทวนภารกิจของ ภาครัฐให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ กำกับดูแลการให้บริการสาธารณะเป็นไปตาม มาตรฐาน รวมทั้งจัดเตรียมความพร้อมเพื่อสนับสนุนภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมดำเนินการภารกิจของ ภาครัฐ ปรับปรุงบทบาทและกลไกภาครัฐให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในระยะยาว

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 62.4 แนวทางย่อยการพัฒนากระบวนการบริหารงานภาครัฐ เพื่อให้ระบบบริหารงานภาครัฐเป็นภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ และเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง โดยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล และพัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาใช้ในการพัฒนา นโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ ให้ภาครัฐสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ รวมทั้งสามารถกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการบนพื้นฐานของข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ พัฒนาคู่มือการเป็นรัฐบาลเปิดที่มีความโปร่งใส เชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูล มีการจัดการความรู้ และพัฒนาความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนการจัดโครงสร้างองค์กรและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ให้มีความยืดหยุ่น มีขนาดเหมาะสม เน้นการทำงานแบบบูรณาการไร้รอยต่อและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับทุกภาคส่วน เพิ่มสมรรถนะของระบบบริหารงานภาครัฐให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าในการทำงาน
- 62.5 แนวทางย่อยการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ เพื่อกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนในภาครัฐให้มีมาตรฐาน เกิดผลลัพธ์ในทางปฏิบัติ และสอดคล้องกับภารกิจการพัฒนาประเทศ พัฒนาระบบบริหารกำลังคนให้มีความคล่องตัว ยืดระบบคุณธรรม พัฒนากลไกการบริหารงานบุคคลให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน สร้างความก้าวหน้าให้กับบุคลากรตามความรู้ความสามารถและศักยภาพ โดยพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะด้านดิจิทัล สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม ตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ มีจิตบริการ ทำงานเชิงรุกและมองไปข้างหน้า ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและความสุจริต มีความเป็นมืออาชีพ ด้วยการสร้างผู้นำทางยุทธศาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ตลอดจนส่งเสริมการบริหารงานบุคคลให้มีระบบตรวจสอบและประเมินผลที่โปร่งใส ชัดเจน ปราศจากการทุจริต และมีบทลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง
- 63 แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล เพื่อพัฒนารูปแบบการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางด้วยการสนับสนุนการพัฒนาบริการภาครัฐที่มีคุณค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล มีความรวดเร็ว สะดวก มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ลดภาระค่าใช้จ่าย ลดขั้นตอนการทำงาน ทันสมัย และทันต่อสถานการณ์ รวมทั้งไม่มีข้อจำกัดของเวลา พื้นที่ และกลุ่มคน รวมถึงมีการเชื่อมโยงหน่วยงานและระบบบริการภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน ภาคธุรกิจ และผู้ใช้บริการ ตลอดจนปรับปรุงระบบการอนุมัติและอนุญาตของภาครัฐ พัฒนาระบบจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ลดข้อจำกัดด้านกฎหมาย และแก้ไขกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม ล้าสมัย หรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา เพื่อยกระดับการพัฒนาภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

6.2 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- 64 แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อลดปัญหาการทุจริตในสังคมไทย ผ่านการปลูกจิตสำนึกและสร้างค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตระหนักรู้ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรมและใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร ปรับปรุงกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและเป็นธรรม รวมทั้งให้โอกาสประชาชนได้มีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- 64.1 แนวทางย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ 1) เร่งรัดสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีให้ประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ ให้สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มีความละเอียดรอบคอบระมัดระวัง และไม่เพิกเฉย หรืออดทนต่อการทุจริต รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการป้องกัน เฝ้าระวัง และต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ
2) สร้างความโปร่งใส และธรรมาภิบาล ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐมนตรีเมือง และผู้บริหารประเทศ/ท้องถิ่น/ชุมชน ให้มีความใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต และมีธรรมาภิบาลในการบริหารงานภาครัฐ รวมทั้งพัฒนาค่านิยมให้มีเจตนาที่แน่วแน่ในการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายต่อต้านการทุจริต โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ประชาชนสามารถเข้าถึง และมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส เกิดวัฒนธรรมต้านทุจริต เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- 64.2 แนวทางย่อยการปราบปรามการทุจริต เพื่อพัฒนาระบบ กระบวนการ และกลไกการปราบปรามการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว มีความเด็ดขาด เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และตรวจสอบได้ โดยเร่งรัดการดำเนินมาตรการทางการเมืองควบคู่กับมาตรการทางกฎหมายเมื่อพบผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด ตลอดจนส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเฝ้าระวังการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง เพื่อให้ภาครัฐปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยเร็วที่สุด

6.3 กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

- 65 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อพัฒนากฎหมายให้เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและบริหารจัดการให้กระบวนการยุติธรรมมีความเสมอภาค มีความเท่าเทียมกัน เป็นธรรมในสังคม เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม โดยมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมด้วยความสะดวก รวดเร็ว เสมอภาค และเป็นธรรม
- 65.1 แนวทางย่อยการพัฒนากฎหมาย เพื่อพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ทบทวนความจำเป็นและความเหมาะสมของกฎหมายที่มีอยู่ ลดข้อจำกัดด้านกฎหมาย แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย ยกเลิกกฎหมายที่ไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้งจัดให้มีการพัฒนาและบูรณาการฐานข้อมูลกลางด้านกฎหมายของประเทศที่มีการจำแนกประเภทตามการใช้งานของประชาชนและผู้ประกอบการ และให้กฎหมายช่วยสร้างสรรคความ เป็นธรรม จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ต่อประชาชน พัฒนากฎหมายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ เอื้ออำนวยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การให้บริการประชาชน การประกอบธุรกิจ การแข่งขันระหว่างประเทศ ตลอดจนแก้ไขปัญหาและป้องกันการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

วัตถุประสงค์ / แนวทางย่อย

- 65.2 แนวทางย่อยการพัฒนากระบวนการยุติธรรม การอำนวยความสะดวกมีความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว เสมอภาค ทั่วถึง เป็นธรรม และปราศจากการเลือกปฏิบัติ ด้วยการคุ้มครองผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือก การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงความเป็นธรรม พัฒนารูปแบบของการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม พัฒนากลไกคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากกระบวนการยุติธรรมและความขัดแย้งระหว่างภาครัฐ เอกชนและชุมชน ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพระบบการสืบเสาะและการสอดส่อง ให้มีความโปร่งใส และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมตลอดกระบวนการพิจารณาคดีได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยทุกขั้นตอนมีการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน

6.4 การดำเนินการกิจกรรมยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ

- 66 แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อสนับสนุนเป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ คือ ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส มีขนาดที่เล็กกลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง พลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ มีการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้ปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส ร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ กฎหมายต้องมีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัยมีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

6.5 การดำเนินการกิจพื้นฐานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ

- 67 แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้การดำเนินการกิจด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า หน่วยงานภาครัฐสามารถปฏิบัติงานและให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ได้ตามมาตรฐาน รวมทั้งบุคลากร สถานที่อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมการทำงานได้รับการดูแลที่ดี
- 68 แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ) เพื่อให้การบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในการดำเนินการกิจของรัฐ ตลอดจนพัฒนาระบบงานของหน่วยงานภาครัฐและพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล

รายการคำดำเนินการภาครัฐ

- 69 แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ การเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะร้ายแรง และภารกิจที่มีความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐ โดยคำนึงถึงวินัยทางการคลัง
- 70 แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ เพื่อให้การบริหารจัดการหนี้และการชำระหนี้ภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเศรษฐกิจ
- 71 แผนงานรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง เพื่อเป็นรายจ่ายชดใช้เงินคงคลังที่ได้จ่ายไปแล้ว ตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 72 แผนงานรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย เพื่อเป็นเงินทุนสำหรับนำไปใช้จ่ายกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่เพียงพอ และเป็นรายจ่ายชดใช้เงินทุนสำรองจ่ายที่ได้จ่ายไปแล้ว ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 45